

Slovenija in FJK podpirata projekte, pri katerih sta soudeleženi manjšini

Deželni odbornik Riccardo Riccardi o strateškem pomenu hitre železnice

4

Codarin (Ezuli) pozitivno o Türkovem obisku v Rimu

9

V Jamljah predavanje o disleksiji in njeni strokovni opredelitvi

15

Primorski dnevnik

SOBOTA, 22. JANUARJA 2011

Št. 18 (20.033) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 2/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Razvoj in okolje si ne smeta biti v laseh

VLASTA BERNARD

Nasprotno. Človek je že pred časom dojel, da brez skrbi za okolje ne more biti razvoja, saj gre za eno primarnih prvin blagostanja. V obratni smeri pa velja, da brez razvoja zastane tudi skrb za okolje, ker postane bolj nujen boj za golo preživetje.

Danes se v deželni palači na tržaškem Velikem trgu odpira kočljivo poglavje hitre železnice. Deželna uprava je namreč sklicala predstavnike občin in pokrajin, s katerimi želi najti najboljši način za seznanitev javnega mnenja o preliminarjem (in torej nedokončnem) projektu za izgradnjo odseka hitre železnice na ozemlju Furlanije-Juljske krajine, torej tudi na občutljivem območju med Ronkami in Trstom. Vzporedno bodo pred deželno palačo protestirali nasprotniki projekta za gradnjo proge, ki je sicer del evropskega prednostnega projekta št. 6 oziroma petega evropskega prometnega koridorja.

Deželna uprava ima zahtevno nalogo usklajevanja splošnega interesa z interesi posameznikov, ki jim lahko novogradnja resnično spremeni ali celo zagreni življenje. Prebivalcem, ki jih bo ta nov poseg v okolje oškodoval, bo treba prisluhniti in v največji možni meri rešiti njihove probleme, seveda na hitrejši in kvalitetnejši način, kot se je dogajalo v preteklosti.

Na koncu dogovarjanja in prilagajanja bo treba priti do takšnega projekta, ki bo čim manj škodil okolju in ljudem, a bo hkrati našo deželo in čezmejni prostor vpel v evropsko prometno mrežo. Ta je že v veliki meri zgrajena, ker so v drugih državah očitno spretnejši pri usklajevanju skupnega in posamičnih interesov. V Italiji je to težje, tudi iz objektivnih razlogov, saj gre za zelo gosto poseljeno ozemlje. Kadar se rišejo trase bodočih prometnic, izbira navadno pade na tisto, ki povzroča najmanj škode. Takih tras, ki nikogar ne bi oškodoval, preprosto ni.

Deželno upravo, ki trdno stoji za projektom gradnje hitre železnice, kot je že predhodna Illyjeva uprava, čaka odgovorna naloga končne odločitve. Ko bo projekt kolikor toliko usklajen, bo morala odločiti, tudi za ceno protesta in upada političnega konsenza. Ker pa je razpravo o projektu zastavila transparentno in premišljeno, bi bilo resnično škoda, če bi kdo nasprotovanje prizadetega prebivalstva izkoriščal za kovanje volilnega kapitala. Računica bi se namreč v tem primeru izšla le na kratek rok, na daljšega pa bi nosil odgovornost pred prihodnjimi rodovi.

ITALIJA - Politični odmevi na afero Ruby

Napolitano in Benedikt XVI. o »moralnih koreninah«

Preiskovalci nadaljujejo s preiskavo - Bossi: Berlusconi naj si odpočije«

GORICA - V prisotnosti številnih gostov in somišljenikov

Tradicionalni novoletni sprejem Slovenske skupnosti

GORICA - Stranka Slovenske skupnosti je sinoči v prostorih Avditorija v Gorici priredila svoj tradicionalni novoletni sprejem, ki se ga je udeležilo večje število strankinih pripadnikov in somišljenikov, pa tudi več gostov iz

Slovenije, Avstrije in Italije. Deželni tajnik stranke Damijan Terpin si je v svojem nagovoru zaželel, da bi nedavni obisk slovenskega predsednika Danila Türka v Rimu postal resnično znanilec novih časov, medtem ko je manjšino

pozval, naj na novo razmisli, kako bo na krajevni in državni ravni oblikovala odnos do političnih večin, saj za neko narodno manjšino ozka vloga opozicije ne more biti vselej koristna. O novoletnem sprejemu SSK bomo še poročali.

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano in papež Benedikt XVI. sta se vsak po svoje odzvala na politično afero, v kateri je vpleten predsednik vlade Silvio Berlusconi. Ne da bi ga imenovala sta pozvala k krepitvi etičnih vrednot in okrepitvi moralnih korenin družbe. Lider Severne lige Umberto Bossi pa je Berlusconija pozval, »naj si odpočije«.

Milanski sodniki medtem nadaljujejo z zaslišanji deklet, vpletenih v preiskavo. Berlusconijevi odvetniki so potrdili, da predsednika vlade ne bo na zaslišanju.

Na 6. strani

Minister Žekš gost Izvršnega odbora SSO

Na 2. strani

Vpogled v predhodni načrt hitre železnice

Na 7. strani

Dan spomina letos v znamenju preživelih

Na 8. strani

V Gorici obnovili palačo Attems

Na 14. strani

Goriški redarji polnili občinsko blagajno

Na 14. strani

GRADBENO PODJETJE IN GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP Sas

OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI

Nabrežina Kamnolomi, 23/H - 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel./fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - info@frandoligroup.it

NAŠA PRODAJALNA

Geom.
Giuliano Biondini

Corso del Popolo, 54 - 34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336 - mob. 3495939706
trieste@haus.rubner.com - www.haus.rubner.com

Lord & Lady

SEZONSKA RAZPRODAJA

od 20% do 50% popusta

trst - korzo saba, 26
tel./fax 040 636038

MARINIGH

confezioni

Sezonski popusti

GANT
G.N.H.

CANADIENS
JOHN RICH & SONS

WOOLRICH
JOHN RICH & SONS

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066
pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu parkirišču

GORICA - Delovno srečanje v centru Bratuž

Minister Žekš gost Izvršnega odbora Sveta slovenskih organizacij

Predsednik SSO Štoka in minister poudarila, da je šlo za dobro, delovno in uspešno srečanje

GORICA - Minister Republike Slovenije za Slovence po svetu in v zamejstvu Boštjan Žekš se je včeraj z državnim sekretarjem Borisom Jeishom v centru Bratuž v Gorici sestel s člani izvršnega odbora Sveta slovenskih organizacij (SSO) in na tiskovni konferenci skupaj s predsednikom SSO Dragom Štokom povedal, da je šlo za dobro, delovno in uspešno srečanje.

Predsednik SSO Drago Štoka je dejal, da so ministra Žekša, sekretarja Jesiha ter generalno konzulko RS v Trstu Vlasto Valenčič Pelikan (na srečanju je bila prisotna tudi konzulka RS v Trstu Bojana Cipot) prvič imeli v gosteh na zasedanju izvršnega odbora SSO v 35-letni zgodovini te krovne organizacije Slovencev v Italiji. Štoka je še povedal, da je nedavni uspešni obisk predsednika RS Danila Turka v Rimu gotovo pripomogel k sedanjim dobrim odnosom med manjšino in deželno vlado v Furlaniji Julijski krajini, kot je tudi dodal, da so pri SSO-ju veseli, ker ima slovenska narodna manjšina v Italiji za letos zagotovljena finančna sredstva s strani italijanske države, čeprav si krovni organizaciji prizadevata, da bi glede financiranja manjšine prišlo do sistemске rešitve. Seveda denar ni vse, saj so pred manjšino še veliki izzivi, je dodal Štoka, ki je opozoril, da bo 14. februarja letos deseta obletnica sprejetja zaščitnega zakona za slovensko narodno manjšino s strani italijanske države, a je do njegovega izvajanja v vsakodnevni praksi še zelo daleč. Štoka je tudi poudaril izjemen pomen RS za doseganje pravic slovenske narodne skupnosti v Italiji in iz Rima, tako Štoka, prihajajo vesti, da naj bi že meseca februarja Berlusconijska vlada imenovala delovno omizje za narodno manjšino, da bi tako imela slovenska manjšina neposrednega sogovornika v Rimu. Štoka je še izrecno omenil dobro sodelovanje z drugo krovno organizacijo Slovencev v Italiji, s Slovensko kulturno gospodarsko zvezo (SKGZ), ki ga bodo v prihodnje še poglobili, saj so pred Slovenci v Italiji veliki izzivi.

Minister za Slovence po svetu in v zamejstvu Boštjan Žekš je povedal, da je podobno srečanje, kot ga je imel danes z vrhom SSO, pred dvema mesecema imel tudi s SKGZ in ima sedaj popolnejšo sliko stanja v manjšini, ki seveda še ni »raj na zemlji, tudi tako lepo še ni, kot je bilo na nedavnem predsedniškem srečanju v Rimu, dejstvo pa je, da dobri meddržavni odnosi naredijo veliko dobrega tudi na krajevni ravni«. Minister Žekš je še poudaril, da morata krovni organizaciji v Italiji še tesneje in še bolje sodelovati, čeprav je sam ugotovil, da se »klima spreminja na bolje«. Povedal je tudi, da sami italijanski politični predstavniki govorijo o tem, da se število pripadnikov slovenske manjšine v Italiji veča, kar je več kot spodbudno. Krovni organizaciji naj se, tako minister Žekš, med seboj še tesneje povežeta in sodelujeta v skupno dobro vseh slovenskih ljudi v Italiji. Po koncu tiskovne konference je minister Žekš še dodal, da odhaja v Ljubljano izredno zadovoljen in optimistično razpoložen, saj je bilo srečanje z vrhom SSO delovno in plodno.

Državni sekretar na Ministrstvu za Slovence po svetu in v zamejstvu Boris Jesih pa je na tiskovni konferenci povedal, da sta bila s predsednikom SSO Dragom Štokom včeraj dopoldne na sestanku omizja za slovensko manjšino v Italiji in italijansko manjšino v Sloveniji, kjer je tudi vladalo dobro vzdušje, predsednik te delovne komisije, deželni odbornik FJK Elio De Anna pa je celo navedel, naj bi bilo Slovencev v Italiji od 85 do 110 tisoč, kar je velika številka. (STA)

Kot je povedal predsednik SSO, je bil to prvi »slovenski« obisk v 35-letni zgodovini SSO na tako visoki ravni

BUMBACA

SEŽANA - Nova bralna značka

Do marca bodo brali dela pisatelja Bogomira Magajne

SEŽANA - Sežanska Kosovelova knjižnica se je v sodelovanju s sežansko enoto kopskega Vzgojno delavnega centra (VDC) odločila letos prvič izvesti bralno značko, namenjeno prav varovancem sežanskega VDC. Bralno značko so poimenovali po domačem zdravniku in pisatelju dr. Bogomirju Magajni. V Magajnovi bralni znački je tako vključenih enajst varovancev, ki bodo prebirali knjige z bogatega seznama literarnih del domačih avtorjev. Bralna značka se je pričela ob obletnici rojstva Bogomira Magajne (13. januarja) in bo trajala dobre tri mesece, do 24. marca, ko se bodo spomnili obletnice Magajnove smrti.

Bogomir Magajna se je rodil 13. januarja 1904 v Gornjih Vre mah. Bil je zdravnik, psihiater, pisatelj in aktivist Osvobodilne fronte. Leta 1942 je bil aretiran, obsojen na leto zapora in konfiniran v

Italijo, od septembra 1943 pa zdravnik pri partizanih. Poleg tega pa se je Magajna že od dijaških let posvečal književnosti ter je pustil za seboj bogato pisateljsko dediščino. Umril je 27. marca 1963. leta v Ljubljani.

Vsi, ki bodo sodelovali pri Magajnovi bralni znački, si bodo morali s seznama knjig izbrati in prebrati po tri pripovedi oziroma zgodbe iz sklopa Ljudskega slovstva in Zbirke avtorskih zgodb, eno knjigo iz sklopa avtorske zgodbe in tri pesmi iz Pesniških zbirk. Brali bodo pod vodstvom mentorjev v VDC ali tudi doma. Letošnja prva Magajnova bralna značka spada v projekt, ki je posvečen dr. Bogomirju Magajni z naslovom Znamovan sem - berem več, ki ga bodo zaključili maja v divaški knjižnici. Pri bralni znački sodeluje kot že rečeno 11 varovancev VDC, ki jih k branju spodbujajo mentorice

Barbara Doles (vodja sežanske enote VDC), Erika Rojc, Nadja Mislej Božič (ravnateljica sežanske knjižnice) in Maja Živec (bibliotekarka, prav tako iz sežanske knjižnice). Na predstavitvi Magajnove bralne značke so tudi predstavili seznam knjig, iz katerega bodo udeleženci izbirali zgodbe in pesmi, ki jih morajo prebrati.

Do konca bralne značke pa se bodo srečevali še na vmesnih srečanjih, in sicer: 27. januarja, 10. in 24. februarja ter 10. marca. Zaključek prireditve bo 24. marca, ko bodo bralci prejeli pohvalo in knjižni dar. Ob tem svečanem trenutku bodo v goste povabili pravljíčarko Anjo Štefan.

V sežanski Kosovelovi knjižnici pa je bila do včeraj na ogled razstava ilustracij in satire domačega slikarja Radka Okečiča iz Dan pri Sežani.

Olga Knez

NAGRADE - Osebnost Primorske 2010

Bralci Primorskih novic in poslušalci Radia KP izbrali Petra Ventina

PORTOROŽ - Na sinočnji prireditvi v portoroškem Avditoriju so razglasili Osebnost Primorske leta 2010. Bralci časopisa Primorske novice in poslušalci Radia Koper Capodistria so med dvanajstimi mesečnimi zmagovalci izbrali gasilca Petra Ventina. Številni bralci in poslušalci so lahko glasovali preko glasovnic v časopisu, po telefonu ali preko elektronske pošte. Komisija je glasove preštela in za zmagovalca Osebnost Primorske leta 2010 razglasila Ventina.

Peter Ventin je gasilec, ki je v poplavih, tako kot številni drugi gasilci, nesebično pomagal rešiti tri človeška življenja: dveh italijanskih državljanov, ki jima je deroča Draginja odnesla avto in sta splezala na drevo, in življenje gospe, ki je bila v tisti hudi nedeljski noči ujeta v vinogradu.

Zmagovalcu letošnje akcije so podelili nagrado zlato jabolko, ki je delo akademskega kiparja Boštjana Drinovca. "Ta sadež je priznanje za vse gasilce po Sloveniji, ki so pomagali v poplavih in neurjih v lanskem letu," je ob zahvali dejal Ventin.

Prvo priznanje za Osebnost Primorske je leta 2005 prejel zdravnik Tomislav Klokočevnik. Tudi leta 2006 je nagrado prejel zdravnik, tokrat Erik Breclj. Leta 2007 so glasovalci izbrali duhovnika Franca Prelca, leta 2008 je bil izbran pisatelj Boris Pahor, leta 2009 pa direktorica Varstveno delovnega centra Nova Gorica Tea Leban. (STA)

ZAPOR - Bivši hrvaški premier za Salzburgen Nachrichten

Sanader: Z medijsko kampanjo se želi uničiti mene in mojo družino

SALZBURG - Bivši hrvaški premier Ivo Sanader, ki je od decembra lani v priporu v avstrijskem Salzburgu, je v pogovoru za sobotno izdajo časnika Salzburger Nachrichten povedal, da se počuti preganjanega in da so kršene njegove pravice. "Proti meni in moji družini potekata medijski lov na čarovnice in kampanja, katere cilje je uničiti moj ugled," je dejal.

Salzburger Nachrichten je sicer včeraj na svoji spletni strani objavil le dele pogovora s Sanaderjem, medtem ko bo ta v celoti objavljen v soboto v tiskani izjavi. "Moje pravice do obrambe so močno omejene, saj so me mediji in politiki vnaprej obsodili," trdi Sanader. Vseeno je prepričan, da bodo on sam in njegovi najbližji iz vsega tega izšli "močnejši kot kadarkoli". Sanader je tudi zavrnil trditve, da je bil aretiran zaradi zlorabe položaja in oblikovanja kriminalne združbe. Kot je namreč pojasnil, mu je v zapornem nalogu očitano le združevanje za namenom storitve kaznivga dejanja, kar je bistveno lažje kaznivo dejanje.

A kot je poudaril, je tudi ta obtožba neosnovana, tako kot tudi vse ostale proti njemu, vključno z očitki o pranju denarja, zaradi katerih ga preiskuje avstrijsko tožilstvo.

Med drugim je spregovoril še o morebitnem

Odlikovan škofijski kantor, glasbenik in duhovnik Jože Ropitz

CELOVEC - Škofijski kantor, glasbenik in duhovnik Jože Ropitz je v četrtek zvečer iz rok krškega škofa Aloisa Schwarza prejel medaljo Orlando di Lasso. Odlikovanje prejmejo za posebne zasluge le izbrani komponisti, glasbeni pedagogi, ustvarjalci in znanstveniki na področju cerkvene glasbe. Medaljo podeljuje zveza Cecilijinih združenj, vročitev pa je bila v celovski stolnici. Slovesnost so sooblikovali mezzosopranistka svetovnega slovesa Bernarda Fink-Inzko, stolni organist Klaus Kuchling in Mešani pevski zbor Gallus iz Celovca, katerega je Ropitz vodil več kot dve desetletji in pol. (I.L.)

V Trstu umrl mlad bolnik z novo gripo

TRST - V Trstu so včeraj zabeležili tretji letošnji primer smrti bolnika z virusom A H1N1, t. i. novo gripo, v Furlaniji-Julijski krajini. V bolnišnici na Katinari je izdihnil tridesetletnik, ki so ga pestile tudi druge bolezni. Pred dnevi so ga hospitalizirali na pulmo loškem oddelku, po navedbah zdravniškega osebja pa je bil virus gripe, tako kot v prejšnjem smrtnem primeru v Trstu, samo eden izmed vzrokov smrti. Diagnozo so opravili z analizo v virološkem laboratoriju.

Nov spletni tednik nastal »iz pepela« časopisa Il Tuono

TRST - Zaradi spora med odgovornim urednikom Paolom G. Parovelom in založnikom Danielejem Pertotom je 7. januarja prenehal izhajati tržaški tednik Il Tuono, pri čemer še ni jasno, ali je prekinitev začasna ali dokončna. Odstavljeni odgovorni urednik Parovel pa je včeraj sporočil, da bo danes objavljena prva številka novega spletnega tednika, ki ga ureja v sodelovanju z nekdanjim osebjem tednika Il Tuono. Tednik se imenuje La Voce di Trieste (www.lavoceditrieste.info). Parovel napoveduje, da bo spletni medij kmalu pojavil tudi v časopisni obliki. V prvi številki so nosilne teme podobne tistim iz ukinitvenega Tuona: nepravilnosti v zvezi z gradbenimi dovoljenji Občine Trst in smrtne žrtve zaradi azbesta v vrstah finančne straže. V uvodniku piše, da je spletni tednik »odgovor na arogantno cenzuro, ki je nesprejemljiva za celoten razred novinarjev«.

TRST - Zasedanje omizja za manjšine v okviru mešane komisije Slovenija-FJK

Podpora kakovostnim projektom, pri katerih sta soudeleženi manjšini

Omizju sta predsedovala državni sekretar Boris Jesih in deželni odbornik Elio De Anna - O projektih širša javnost še vedno premalo ve

TRST - Slovenija in Furlanija-Juljska krajina soglašata, da je soudeležba manjšin (slovenske v Italiji in italijanske v Sloveniji) pri čezmejnih evropskih projektih v okviru programa za obdobje 2007-2013 dodana vrednost, ki omenjene projekte lahko samo obogati, prav tako se zavedata, da je poznavanje projektov še pomankljivo, zato bi bilo potrebno širiti zavest o njihovem pomenu. To je bilo slišati včeraj v prostorih palače deželne vlade v Trstu, kjer je dopoldne potekalo zasedanje omizja za manjšine, ki deluje v okviru mešane komisije med Slovenijo in FJK.

Zasedanje, ki so se ga udeležili predstavniki slovenske države (med temi predstavnika ministrstva za zunanje zadeve in šolstvo, Zorko Pelikan in Roman Gruđen, generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valencić Pelikan in konzulka Bojana Cipot), deželne uprave FJK in obeh manjšin (med temi predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij, Rudi Pavšič in Drago Štoka ter predsednik Izvršnega sveta Italijanske unije Maurizio Tremul), sta vodila predsedujoča, državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih in deželni odbornik za kulturo, ki je pristojen tudi za slovensko narodno skupnost, Elio De Anna.

To je bilo v mesecu dni že drugo srečanje in je bilo, kot je De Anna dejal novinarjem po končani seji, zelo pomembno, saj so manjšini po njegovih besedah osvobodili »balasta zaščite« in ju obravnavali v luči enakih možnosti, kar vodi k njuni popolni integraciji v širšo skupnost, medtem ko je Jesih dodal, da projekti pomenijo dodano vrednost za ves naš prostor, saj s tem manjšini postane prednost v odnosih med Slovenijo, FJK in Italijo, to pa je potrebno izkoristiti.

Program čezmejnega sodelovanja za obdobje 2007-2013 daje na voljo 138 milijonov evrov sredstev, pomemben del te vsote pa je namenjen projektom, pri katerih sodelujeta manjšini, je poudaril De Anna in omenil predvsem štiri strateške projekte v skupni vrednosti dobrih trinajst milijonov evrov: gre za projekte Sigma 2 za zaščito biotske raznovrstnosti na čezmejnem območju, dalje za projekt Ikon za povečanje kompetitivnosti malih in srednjih podjetij, za projekt Share Culture za ovrednotenje skupne kulturne dediščine in predvsem za projekt Jezik-Lingua za razvoj in promocijo slovenskega in italijanskega jezika. Poleg tega se v sporočilu za javnost Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu omenja tudi projekt Media, ki bi, v kolikor bo izpolnjeval administrativne zahteve, lahko prispeval h krepitvi skupnega medijskega prostora.

Jesih je z zadovoljstvom sprejel tudi vest, da so nekateri zapleti pri izvajanju projektov že skoraj rešeni ter dodal, da bosta Slovenija in FJK tudi v prihodnje podpirali kakovostne projekte, v katere bodo vključene tudi manjšine oz. tiste projekte, ki bodo nadgradnja že obstoječih. Skušali bosta tudi pomagati prijaviteljem pri pripravi projektov, ker manjšine večkrat nimajo potrebnih resursov. Pri tem se bodo dogovorili tudi za organiziranje posveta, na katerem bi ovrednotili dobre prakse, morebitno nadgradnjo obstoječih projektov in predloge za novo finančno perspektivo.

Kljub velikemu pomenu pa čezmejne projekte širša javnost še vedno premalo pozna. Zato bi bilo o tem potrebno sklicati kak poseben posvet ali tiskovno konferenco, je bilo slišati na včerajšnjem zasedanju, na katerem sta po Jesihovih besedah vsekakor vladala vzdušje kooperativnosti in visoka stopnja soglasja, kar dokazuje tudi dogovor o skupnih zapisnikih in poročilih, ki ga bodo predstavili na prihodnji plenarni seji mešane komisije Slovenija-FJK, ki bo 9. februarja na Brdu. (iž)

Boris Jesih (desno) in Elio De Anna: Soudeležba manjšin pri evropskih projektih predstavlja dodano vrednost

KROMA

ŠPETER - Predstavili zadnji dve publikaciji KD Ivan Trinko

Trinkov koledar 2011 in Mlada lipa

Na predstavitvi številni gostje in ustvarjalci koledarja - Videmski župan potrdil svojo pozornost do Slovencev v Benečiji

Kot običajno se je tudi tokratne predstavitve udeležilo veliko ljudi

NM

ŠPETER - Četrtekovega večera v slovenskem kulturnem centru v Špetru, na katerem sta predsednik kulturnega društva Ivan Trinko Miha Obič in urednica Lucia Trusgnach predstavila zadnji publikaciji društva, to je zbornik Mlada lipa in Trinkov koledar 2011, se je udeležil tudi videmski župan Furio Honsell. V svojem pozdravu je še enkrat izkazal svojo pozornost do slovenske manjšinske skupnosti v videmski pokrajini. Navezal pa se je tudi na srečanje predsednikov Türka in Napolitana, ki se ga je tudi sam udeležil in ob tej priložnosti obema podaril zbornik Mlada lipa.

O lični publikaciji, ki je dragoceno pričevanje o bogastvu ljudske kulture v vasi Subid ter sočnosti tiste različice terskega narečja, sta nato spregovorila urednika Roberto Dapit in Danila Zuljan Kumar, medtem ko je odloimek iz knjige prebrala avtorica Bruna Balloch.

Na obisk v Rimu se je med predstavitvijo Trinkovega koledarja navezal tudi Zdravko Likar, predsednik Fundacije Poti miru v Posočju, saj je projekt razširitve Poti miru na ves obmejni pas dobil pomembno potrditev na srečanju med predsednikoma. Spregovorili so tudi drugi letošnji sodelavci koledarja, in sicer Giorgio Banchig, Susi Pertot in Adriano Gariup.

Koledar je vsebinsko pester in bogat, izšel je na 200 straneh in objavlja prispevke 37-ih avtorjev iz Benečije in FJK ter iz Posočja. O koledarju bomo podrobneje še poročali. (NM)

BOVEC - Danes v Kulturnem domu

Novoletno srečanje Slovencev z Videmskega in iz Posočja

BOVEC - Slovence iz videmske pokrajine in iz Posočja že dolga leta vežejo trdne in prijateljske vezi. To potrjuje tudi tradicionalno novoletno srečanje, ki bo letos že enainštirideseto po vrsti. Doslej je bilo vedno v Kobaridu, tokrat pa bo prvič v Bovcu, in sicer danes ob 17. uri v veliki dvorani Ite Rine bovškega Kulturnega doma. Župani posoških občin (Bovec, Kobarid in Tolmin) so se namreč domenili, da bodo odslej srečanje izmenično prirejali v vseh treh občinah.

Slavnostni govornik na letošnjem srečanju bo predsednik Državnega zbora Republike Slovenije Pavel Gantar. Igralec gledališke skupine BC Jernej Cuder pa bo gostil prijatelje iz Kanalske in Terske doline oziroma Rezije ter z Bovškega, katerim bo tokrat posvečeno več pozornosti. Kulturo slovenske manjšine z Videmskega bodo z glasbo, petjem in besedo predstavili

Pavel Gantar

Manuel Fighelli, Bruna Balloch, Barski oktet, Luigia Negro, Sandro Quaglia in Miriam Simiz. Vsebin-

ske zasnovi prireditve si je zamislil Robert Trampuž, avtor video zapisov pa je Milan Štulc.

Pred novoletnim srečanjem pa se bodo v Stergulčevi hiši v Bovcu sestali župani Bovca, Kobarida in Tolmina s kolegi čezmejnega pasu v videmski pokrajini. Slovenski župani Danijel Krivec, Darja Hauptman in Uroš Brežan so na sestanek povabili svoje kolege iz Naborjeta, Kluž, Trbiža, Rezije, Barda, Čente, Tipane, Fojde, Tavorjane, Čedad, Podbonesca, Špetra, Sovodnje, Podutane, Srednjega, Ahtna, Prapotnega, Grmeka in Dreke. Glavne teme, ki jih bodo obravnavali, bodo oblike čezmejnega sodelovanja, skupni projekti in koriščenje evropskih finančnih sredstev. Srečanja se bosta udeležila tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš in predsednik Državnega zbora Pavel Gantar. (NM)

TV KOPER - Danes

V oddaji Brez meje v ospredju slovenski jezik

KOPER - V današnji oddaji Brez meje (ob 18. uri na TV Koper Capodistria) bo ponovno v ospredju slovenski jezik. Gostji oddaje bosta namreč profesorica Vera Tuta Ban in Neva Zaghet, članici Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm, ki letos praznuje 40. obletnico ustanovitve. Slovenci v Italiji se, podobno kot ostale jezikovne manjšine, zavedajo pomena ohranjanja in negovanja materinščine bodisi v javnosti kot tudi v vsakdanjem življenju. Za strokovno plat tega dela, ki ga pogosto opravljajo le družine in šolske ustanove, pa skrbi ravno omenjeno društvo. Že od druge polovice 60. let prejšnjega stoletja, ko se je društveno delovanje šele oblikovalo, sodeluje s Slavističnim društvom Slovenije in je danes še vedno aktivno pri organizaciji seminarjev in simpozijev ter pri reševanju odprtih jezikovnih vprašanj in problemov, ki zadevajo pripadnike slovenske narodne skupnosti v Italiji. Katero je poslanstvo društva in katera njegova vloga v slovenski manjšini v Italiji danes? Oddajo vodi Mitja Tretjak.

DEŽELA FJK

Do 31. januarja čas za prošnje za prispevke

TRST - 31. januarja zapade rok za predložitev prošnje za prejem prispevkov iz sklada za dejavnosti in obude slovenske manjšine v smislu 18. čl. DZ št. 26/2007. Finančne prispevke iz sklada lahko dobijo ustanove in organizacije primarnega pomena za slovensko manjšino ter manjše ustanove in organizacije slovenske manjšine. Pogoj za pridobitev pravic do prispevkov iz 18. člena deželnega zakona št. 26/2007 pa je vpis v Deželni seznam organizacij slovenske jezikovne manjšine (5. člen deželnega zakona št. 26/2007).

Vse informacije in dvojezični obrazci so na razpolago na deželni spletni strani www.regione.fvg.it pod rubriko »in evidenza / v ospredju«.

ITALIJA - Afera Ruby »združila« Kvirinal in Vatikan

Napolitano in Benedikt XVI. opozorila na »moralne korenine«

Bossi svetuje Berlusconi, naj si odpočije - Preiskovalci nadaljujejo z delom

RIM - Na italijanski politični scene se je včeraj pojavila nova os: Kvirinal-Vatikan. Tako predsednik republike Giorgio Napolitano kot papež Benedikt XVI. sta se obregnila od sedanjih zelo vroč političnih trenutkov.

Napolitano je ob dnevu informiranja drugič v treh dneh opozoril na spoštovanje pravil demokratske igre. Spet je spomnil na ustavna načela in na zakone, ki zagotavljajo po eni strani legalnost in po drugi pravični proces. Namig na dogodka iz zadnjih dni z novo afero o prostitutkah, ki naj bi se na veliko razdajale predsedniku vlade, je bil očiten.

Papež Ratzinger pa je na avdientci z voditelji in osebjem tržaške kvesture poudaril, da morajo »družba in institucije spet pridobiti svoje moralne korenine.« Zakaj? »Da bi dali novo limfo etičnim in pravnim vrednotam.«

Že dan prej je kardinal Tarcisio Bertone izjavil, da se Sveti sedež strinja z Napolitanovimi besedami, ko je le-ta izrazil zapređenost zaradi vročih dogodkov in dogodivščin s skupnim imenovalcem Ruby.

Papeževe besede bržda ne bodo zadnje na to temo. Italijanska škofovska konferenca bo namreč v ponedeljek razpravljala o zadevi Ruby. Tako je potrdil njen predsednik, kardinal Angelo Bagnasco. Razprava je za vodstvo italijanske Cerkve nujna, potem ko so verniki navali na spletno stran dnevnika italijanskih škofov Avvenire, ker je Cerkve doslej preveč plaho odgovarjala na škandal, ki pretresa predsednika vlade.

Silvio Berlusconi je včeraj izjavil, da papeževe besede ne letijo nanj. Potrdil pa je, da se ne bo odzval vabilu milanskih preiskovalcev in ga ne bo na zaslišanje. Njegovi odvetniki ponavljajo, da milanski sodniki niso pristojni za preiskavo, Berlusconi bi lahko kvečjemu sodilo ministrsko sodišče.

V zadevo je včeraj vskočil tudi lider Severne lige Umberto Bossi. »Berlusconi naj si odpočije, bomo že mi po-

Giorgio Napolitano (prvi z desne) na srečanju ob dnevu informiranja

ANSA

mislili na vse!« je izjavil. Njegov odstop ni na dnevnem redu, je napovedal.

Bossija pa tačas bolj skrbi davčni federalizem kot pa sam Berlusconi. V poslanski zbornici so za en teden preložili obravnavo izvršnih norm. Nasprotovanje združenja občin, leve sredine in sredincev (Finì, Casini in Rutelli) je preprečilo obravnavo, zato ligaškemu ministru Robertu Calderoliju ni preostalo drugega, kot preložitev.

Bossi je pred dnevi zagrozil, da bo v primeru poraza davčnega federalizma odtegnil podporo vladi in volitve bi bile neizbežne. Videti bo treba, ali bo grožnja tudi uresničil.

Milanski preiskovalci so medtem včeraj nadaljevali z zaslišanjem vpletenih v afero Ruby. Zaslišali so nekaj deklet in dali vedeti, da jih Berlusconi-ve grožnje (v videoposnetku je zahteval kaznovanje javnih tožilcev) ne bodo ustavile.

ANNOZERO - Med četrtkovo oddajo

Ta vražji mobitel

Oddaja razkrila telefonsko številko Berlusconi-vega mobitela

RIM - Četrtkova oddaja Annozero je spet izzvala polemiko. Berlusconi-jev Il Giornale obtožuje voditelja Micheleja Santora, da je med oddajo objavil osebno številko mobitela predsednika vlade Silvia Berlusconi-ja. Posebni dopisnik Sandro Ruotolo je posnel osebno agendo Nadie Macrì, v kateri je bila tudi telefonska številka mobitela predsednika vlade.

Ruotolo je pokril zadnje tri številke, v drugem televizijskem prispevku pa je bila spet objavljena Berlusconi-

nijeva telefonska številka, le da so bile v drugem primeru zakrite prve štiri številke. Tako je bilo iz dveh deloma zakritih števil možno ugotoviti celotno številko Berlusconi-vega mobitela.

Na spletu so takoj izkoristili priložnost in objavili celotno številko, kar je razjarilo predstavnike desne sredine. Santoro se včeraj za to ni zmenil, veselil se je gledanosti oddaje. Četrtkov Annozero si je ogledalo več kot 6 milijonov in pol gledalcev, kar predstavlja letošnji rekord oddaje.

Pogreb vojaka, ubitega v Afganistanu

RIM - V baziliki sv. Marije od angelov so se z državnim pogrebom poslovili od Luce Sanna, alpinca, ki je bil ubit v začetku tedna v Afganistanu. Svečanosti so se med drugim udeležili predsednik republike Giorgio Napolitano, podtajnik pri predsedstvu vlade Gianni Letta, rimski župan Giorgio Alemanno in drugi. Silvia Berlusconi-ja ni bilo, ker je ostal v Palači Chigi. Luca Sanna je služboval v vojašnici alpincev v Čedadu, poročil se je poleti in se preselil v kraj v občini Bardo. Zapušča 24-letni ženo. Njegove posmrtnne ostanke bodo pokopali na rodni Sardiniji.

Izročitev Battistija: Brazilija molči

RIM - Nova brazilska predsednica Dilma Rousseff je prebrala pismo, v katerem jo italijanski predsednik Giorgio Napolitano poziva, naj omogoči izročitev večkratnega morilca Cesareja Battistija. Brazilsko predsedstvo je sporočilo, da doslej predsednica ni sprejela nobene odločitve. Napolitano je v pismu naglasil, da je izročitev potrebna za zadostitev pravi.

Evropska unija pa se ne namerava vmešavati v italijansko-brazilsko zadevo. Pravosodni minister Angelino Alfano je zahteval, naj Evropska unija podpre italijansko zahtevo po izročitvi, Evropska unija pa ponavlja, da je to le »bilateralno italijansko-brazilsko vprašanje.«

V Rimu namesto dirke formule ena olimpijada 2020

RIM - Italijansko glavno mesto se je odreklo dirki za veliko nagrado avtomobilov formule ena, istočasno pa je sklenilo »zvezo« z Milanom za olimpijsko kandidaturo leta 2020. Novico sta sporočila rimski župan Gianni Alemanno in predsednik Lombardije Roberto Formigoni. V bistvu: Rim se je odrekal dirki v svetem mestu, da ne bi s tem prizadel lombardijske Monze, ki slovi po dirkah formule ena, v zameno pa je dosegel podporo gospodarsko močne Lombardije za organizacijo olimpijskih iger leta 2020, to je 60 let po rimski olimpijadi leta 1960.

ITALIJA V TUJEM TISKU - Po vsem svetu posmehovanje zaradi Berlusconi-ve spolne nadaljevanke

»Ubogi italiji« pa kljub temu grozi nevarnost, da bo premier zmagal tudi na prihodnjih volitvah

SERGIJ PREMUR

Uveljavljeno novinarsko pravilo pravi, da ni novica, če pes ugrizne gospodarja, pač pa če gospodar ugrizne psa. Potemtakem ne bi smela biti novica, da je Berlusconi vpleten v spolni škandal - v nov spolni škandal. Vendar zadnje dogajanje okrog italijanskega premierja vseeno odmeva v tujih medijih, ki se očitno niso privadili na premierjev »slog bunga bunga«. Zakaj to? Ker se državniiki po vsem svetu vedejo drugače od »našega«, ki predstavlja izjemo v svetovni skupnosti civiliziranih držav. Številni dopisi in komentarji iz Italije izpostavljajo prav to: samo sum, da je vpleten v tako nečedne odnose, bi v trenutku odpihnil tudi najvplivnejšega politika, in to kjerkoli druge po svetu, seveda z izjemo primitivnih režimov, recimo diktatorja Idiia Amina v Ugandi ali severnokorejske družinske diktature. In kot kaže, žal, tudi Italije.

Tako torej, začnimo z nekaj naslovi britanskega tiska: »Silvio in 17-letna prostitutka« (Sun), »Berlusconi preiskovan zaradi prostitucije« (Financial Times), »Ruby Rubacuori in spolne obtožbe bi lahko privedle do Silviovega padca« (Daily Mail), »Odkrili Berlusconi-jev harem s 14 mladimi ženskami« (The Indepen-

dent), »Sodstvo preiskuje Berlusconi-ja zaradi seksa z mladoletno prostitutko« (Times), »Razgabili Berlusconi-jev Kaligulov dvor« (The Telegraph po izprijenem rimskem cesarju Kaliguli).

Ostanimo kar v Londonu: najvplivnejši finančni dnevnik v Evropi Financial Times piše, da gre za »a huge shame«, velikansko sramoto za Italijo. Namesto da bi se lotili resnih problemov, ki tarejo državo - vsak četrti mladi Italijan je brezposeln, gospodarska rast je manj kot medla, tuje investicije upadajo, javni dolg je presegel 1.800 milijard evrov, rak kriminalnih združb ni iztrebljen, in lahko bi še naštevati, piše FT - namesto da bi se ukvarjali s temi problemi, je Italija vpletena v nov obrok nadaljevanke Berlusconi-vega spopada s sodstvom. »Italija bi si zaslužila kaj boljšega« je jedeck zaključek dnevnika londonskega Cityja.

The Economist izhaja iz filma Antonia Albaneseja, ki ga te dni vrtijo v italijanskih kinodvoranah. »Junak« filma je skorumpirani in prostaški politik iz Kalabrije, ki ga londonski tednik primerja z Berlusconi-jem. Ponovne premierjeve težave zaradi maroške mladoletnice in drugih prostitutk dajejo Economistu

povod za razmišljanje o nevarnosti, ki pretijo Italiji v tako negotovem položaju. Na prvem mestu je vlada, ki v zadnjih dveh letih ni bila sposobna, da bi kaj dosti ukrepala, ker je pozornost njenega vodje bila usmerjena v osebne probleme, in bo v prihodnjih mesecih še vedno stopicala na mestu, ne glede na italijanske gospodarske probleme. Na drugem mestu je verjetno še večje tveganje, da si bo Berlusconi skušal zagotoviti nov mandat, z namenom da odpravi neodvisnost sodstva z njemu naklonjenim volilnim izidom, kar bi ogrozilo same temelje države, ki slavi svojo 150-letnico. »Uboga Italija« piše britanski tednik.

To je tudi nevarnost, na katero opozarja The New York Times: po oceni izvedencev za italijansko politiko je še kar verjetno, da bi »z Ruby ali brez nje« na morebitnih volitvah Berlusconi spet zmagal. Tudi po oceni progresističnega španskega El Paísa je »degradacija italijanskega političnega življenja doslela tako skrajnost, da kaže, da niti sodne težave in škandali ne morejo ogroziti premierjeve kontinuitete in zato ves svet gleda na Italijo z začudenjem«.

Sicer Berlusconi-jeva politična in novinarska klika večkrat obtožuje

je tuje medije, da »ljubljenega vodjo« napadajo, ker so pač komunisti ali vsaj pod vplivom komunistov. Če pogledamo v tabor konservativnih medijev, pa se tudi ti zgražajo zaradi premierjevih podvigov v stilu bunga bunga. Tako Le Figaro zastopa stališča francoske desnice, pa vseeno napoveduje »katastrofalne posledice za Berlusconi-ja, tudi zato ker so nekateri poslanci, ki so bili na tem, da prestopijo na njegovo stran, danes zaskrbljeni, da se ne bi »vkrkali na Titanic«. Desno usmerjen je tudi španski El Mundo, ki daje velik poudarek stališču vati-kanske hierarhije: »Moralnost je osnovna družbena smernica«, piše v naslovu madridskega konservativnega dnevnika, v podnaslovu pa pojasnjuje, da je Vatikan zaskrbljen zaradi Berlusconi-vega spolnega škandala. V drugem dopisu pa pod naslovom »Dekadencja Berlusconi-jeve ere - Premier ne odstopa čeprav ga tožilstvo obremenjuje mladoletniške prostitucije« dnevnik iz Madrida poroča, da so v premierjevo rezidenco zahajale vseh vrst deklet, med katerimi tudi ena iz Južne Amerike, ki sploh ni govorila italijansko in je prihajala iz neke favelas, degradiranega in revnega barakarskega predmestja.

Nekatere dopise spremljajo zelo zanimivi naslovi. Tako nemški konservativni Die Welt objavlja naslov, ki ne rabi prevoda: »Der italienische Clown«. Prevesti ni treba niti naslova dunajskega liberalnega Der Standarda: »Gomorrha in Silvio Berlusconi-ja Villa«, kar me močno spominja na zasedljivo šalo italijanskega komika glede pristojnosti sodišča. Berlusconi-jevi zagovorniki namreč odločno odklanjajo sodišče v Milanu: »Prav imajo, pristojno je sodišče v Sodomi...« Zaradi Berlusconi-jevih podvigov se ne zgražajo samo po Evropi. Na drugi strani sveta, na indijski podcelini, The Hindustan Times posveča zadevi celo deset vrstic: 74-letni playboy »Berlo« se dan po objavi obtožbe zaradi odnosov z mladoletno Maročanko hvali, da so mu všeč veselje in ženske, poroča dnevnik iz Delhija, medtem ko The Times of India poroča, da italijanski prvi minister in milijarder vzdržuje pravi »harem 14 bombshells«, to se pravi bomb - seveda spolnih bomb - v stanovanjskem poslopju, ki ga je zgradil pri Milanu, kjer dekleta živijo brezplačno in razpolagajo s pomembnimi vsotami denarja.

Res tragična slika Italije, kaj ne?

HITRA ŽELEZNICA - Predhodni načrt družbe Italferr, tržaški del odseka Ronke-Trst

Traso pomaknili proti obali in flišu, kraške jame še vedno vsaj delna uganka

Pod Ulico Cantù priključitev na obstoječo podzemno progo, ki vodi do pristanišča - Največ delovišč v Nabrežini

Nihče ne ve, kdaj bodo na naših tleh zgradili progo za hitro železnico. Podjetje Italferr (iz skupine italijanskih železnic) je konec decembra poslalo Deželi Furlaniji-Juljski krajini in občinam predhodni načrt za odsek od Ronke do Trsta (pa tudi za odsek od Portogruara do Ronke). Načrt ni dokončen, postopek je še dolg in najprej bo potrebna zelena luč ministrstva, ki mora izdati presojo o vplivu na okolje. Prejšnji načrt iz leta 2003 tega izpita ni prestal. Traso v predhodnem načrtu pa je še mogoče nekoliko prilagoditi.

Odsek Ronke-Trst sodi v evropski sistem hitrih železniških povezav, točneje v peti koridor, ki bi moral voditi iz Španije oziroma Francije po severni Italiji in Sloveniji do Ukrajine. Predhodnega načrta za naslednji odsek (od Nabrežine do Divače) še niso predstavili.

Predhodni načrt podjetja Italferr vključuje različne študije in podatke ter seveda načrtovano traso. Ta se v tržaški pokrajini razvija skoraj izključno s podzemnimi predori, edina izjema je nabrežinska železniška postaja. Vlaki naj bi vozili 220 kilometrov na uro. Progo pod Dolino Glinščice so načrtovalci že pred časom opustili (pomembno je bilo nasprotovanje občanov), skrbi pa vzbuja vrtanje predorov skozi kraško skalo. Geološke značilnosti in vodotoki so pod drobnogledom načrtovalcev, strokovnjakov in nasprotnikov železnice. Kras je predstavljal eno izmed kritičnih točk načrta iz leta 2003, zaradi česar so se načrtovalci tokrat odločili, da traso pri Križu pomaknejo proti obali, kjer bodo vrtali fliš. V načrtu pa je omenjeno, da podatkov o jamah in podzemnih vodotokih za zdaj še ni dovolj, kar pomeni, da se bodo študije nadaljevale.

Trasa od Tržiča do Trsta

V tržaško pokrajino naj bi hitri vlak pod zemljo privozil iz Sabličev in skozi predor nadaljeval pot med gričem Jelovačina in Medjo vasjo, pod Hrbcem in južno od Grmade, Cerovelj in Šempolaja do območja nabrežinske železniške postaje, kjer naj bi vlak pripeljal na površje. Nabrežinska postaja bo pravo železniško vozlišče, saj naj bi bil tam odcep za Opčine in Divačo (načrta za ta odsek še ni). Tračnice se v tržaški pokrajini pojavijo na površju samo pri nabrežinski postaji in tam se postavlja problem bližine hiš (teh je 66) in hrupa. Tik ob progji so tudi zdravstveni dom in športni objekti. Po postaji naj bi se nad progo dvigal nadvoz na pokrajinski cesti za Šempolaj, kmalu po tem objektu pa bi se začel nov predor. Vlak bi tam izginil pod zemljo vse do končne postaje v tržaškem novem pristanišču.

Predor bi po nabrežinski postaji začel zavijati proti obali in vlak naj bi hitro vozil skozi tri občine: iz devinsko-nabrežinske skozi zgoniško do tržaške občine. Podzemna proga prečka avtocestni priključek pri Starih ogradah v bližini Križa, nato se nadaljuje severno od Sv. Primoža in ob Pavljem vrhu. Od tod dalje je proga vzporedna z Obalno cesto in s staro železnico, po kateri bi vsekakor še naprej prevažali ljudi in blago na kratke razdalje.

Visoko nad grljansko in miramarsko postajo bi proga prišla do Dolanje vasi in Kontovela. Tu naj bi vlak vozil pod kontovelskim bregom, ne pa pod hišami in niti pod mlako. Kljub temu je ta točka z okoljskega vidika precej ob-

čutljiva. Medtem ko zavije stara železnica zatem navzdol proti barkovljanskemu svetilniku in glavni tržaški železniški postaji, naj bi hitra podzemna železnica ubrala pot v hrib. Ob Vejni bi prispela do Boveda, nad Trstenikom bi prečkala cesto Scala Santa in potok pod Piščanci, nekje pri Lajnarjih bi zavila jugozahodno od športnega središča pri Kolonji pod Ulico Commerciale. Pri parku Villa Giulia, točno pod Ulico Cantù, se načrt konča. Tam bi se proga namreč priključila na že obstoječo podzemno železnico, ki prevaža tovornjake od novega pristanišča do glavne železniške postaje. Vlaki bi torej izpod Ulice Cantù nadaljevali pot pod ulicami Fabio Severo in Bologna do Trga Volontari giuliani, naprej pa pod Drevedere XX. septembra, ulicami Rossetti, Piccardi in Settefontane, Drevedere D'Annunzio vse do Drevedora Campi Elisi in pristanišča. Ta železniška proga deluje že več desetletij.

Delovišča, tovornjaki in zemlja

V načrtu so podrobno opisana delovišča za gradnjo železnice. Največ delovišč bo v okolici Nabrežine (štiri pri postaji, dve blizu vasi in eno v opuščnem kamnolomu), po eno delovišče predvidevajo v bližini Cerovelj in Šempolaja, eno pa v Vižovljah. V Trstu bodo delovišča v avtobusni remizi pri Ul. Caduti sul lavoro, pri Skorljki (nad Ul. Marziale) in na postaji pri Sv. Andreju. V načrtu piše, da bo promet tovornjakov posebno gost med Nabrežino in Sesljanom ter okrog nabrežinske postaje (od 80 do 235 tovornjakov na dan za obdobje 45 oz. 70 me-

secev), po ulicah Marziale in Commerciale do openskega krožišča in avtoceste (10 do 20 tovornjakov na dan za štiri mesece) ter od Ul. Broletto do avtoceste (25 do 30 tovornjakov za 22 mesecev). Skupno naj bi med Ronkami in Trstom izkopali skoraj sedem milijonov kubičnih metrov zemlje. 2,8 milijona kub. metrov bi spet uporabili v samem načrtu, 3,3 milijona kub. metrov bi uporabili za sanacijo opuščanih kamnolomov, preostala zemlja bi končala v odpadkih.

Ogled načrta in ugovori

Občani si lahko predhodni načrt ogledajo med 9. in 13. uro na deželnem vodstvu za okolje, energijo in gorsko politiko (služba za presojo o vplivu na okolje) v Ulici Giulia 75/1 (nad nakupovalnim središčem Il Giulia, v 5. nadstropju). Deželni uslužbenci nudijo tudi kopije celotne dokumentacije, ki je kar obsežna, zaradi česar si morajo prosilci priskrbeti dva DVD-ja ali USB pomnilnik s kapaciteto 10 GB. Vsakdo lahko v zvezi z načrtom vloži ugovore, najpozneje do 20. februarja.

Danes na Velikem trgu

Danes bo v deželni palači na Velikem trgu prvo posvetovalno srečanje med deželno upravo in župani prizadetih občin. Nasprotniki hitre železnice pa bodo ob 10. uri demonstrirali pred deželno palačo.

Aljoša Fonda

DEVIN-NABREŽINA - Župan Giorgio Ret bo danes izročil priporočila občinske uprave

Preprečiti negativne vplive na občane in okolje

Dialog z družbo RFI doslej dober, dokument pristojne komisije poziva načrtovalce k sodelovanju s krajevnimi izvedenci - Nabrežinska postaja se bo spremenila v večje vozlišče

Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret bo na današnjem posvetovalnem srečanju v deželni palači na Velikem trgu v imenu občinske uprave izročil deželnemu odborniku Riccardu Riccardiju prva priporočila v zvezi s predhodnim načrtom hitre železnice. Medtem ko je doberdobska občinska uprava zaradi načrtovanih posegov na njenem ozemlju na bojni nogi, devinsko-nabrežinska proučuje traso in podzemna načrtovalcem, naj bodo previdni in spoštljivi do okolja ter prebivalcev.

Devinsko-nabrežinski odsek hitre železnice je za prebivalce bistveno manj problematičen od doberdobskega, saj poteka načrtovana proga v tržaški pokrajini skoraj v celoti pod zemljo. »Predhodni načrt za traso od Nabrežine do Divače, ki ga še niso predstavili, bo bržkone bolj zapleten. V tem trenutku pa nas najbolj zanima, kaj bo z nabrežinsko železniško postajo, ki se bo spremenila v večje železniško vozlišče, saj naj bi bil tam v prihodnosti razcep za Divačo,« je po včerajšnji seji pristojne občinske komisije razložil župan Ret.

Župan bo danes izročil dokument s priporočili, ki jih je izdelala druga stalna svetniška komisija. »Najprej bi poudaril, da je bilo delo v komisiji složno in da se s priporočili strinjata tako večina kot opozicija,« je povedal predsednik komisije in svetnik večine Fabio Eramo. Podčrtal je, da gre v tem

primeru samo za prvi sklop priporočil in ugotovitev, ki se še ne dotikajo podrobnosti načrta, saj je postopek za njegovo dokončno oblikovanje in odobritev še dolg. Predhodni načrt so zastopniki družbe RFI (Rete ferroviaria italiana) prvič neformalno opisali občinskim svetnikom in občanom 9. junija lani, in sicer na seji občinskega sveta v športnem centru v Vižovljah. »Predhodni načrt, ki smo ga uradno prejeli konec decembra, se v bistvu ne razlikuje od tedanjega,« je povedal član komisije Lorenzo Pipan.

Dokument komisije ceni dosedanje metode in pristop družbe RFI, ki se ni izognila dialogu (župan Ret je poudaril, da je Občina skupaj s krajevnimi geologi in jamarji že eno leto v stiku z družbo), načeli transparentnosti in sodelovanja pa morata biti v prihodnje značilni za vse faze načrtovanja. Občani morajo biti seznanjeni s prednostmi, vplivi in morebitnimi nevarnostmi. Občina pa posebej izpostavlja, da morajo delo načrtovalcev spremljati izvedenci krajevnih jamarških in okoljevarstvenih društev.

Priporočila zadevajo tudi skrb za naselja, ozemlje, vodotoke in okolje nasploh. Negativnih posledic za naselja ne sme biti, za zaježitev hrupa morajo načrtovalci uporabiti najbolj sodobno tehnologijo, delovišča in odvoz materiala pa morajo niti tako organizirani, da v čim manjši meri vplivajo na življenje občanov. Svetniki sva-

rijo pred dodatno razdrobitvijo ozemlja in opozarjajo, da bi bil kakršenkoli vpliv na kakovost površinskih in podzemnih vodotokov nesprejemljiv. Načrt pa mora strogo spoštovati naravni habitat, predvsem območja v zaščitenem območju Natura 2000, začeni z jamami.

Načrtovana proga poteka na občinskem območju večinoma pod zemljo, edina izjema je okolica nabrežinske postaje, kjer naj bi vlaki privozili na površje in se kmalu zatem spet vrnili v podzemlje vse do Trsta. »V zvezi z vrtanjem predorov, je po mnenju samih načrtovalcev najbolj občutljiv odsek med Sablič in Mavhinjami, kjer bodo morali paziti, da se olje za podmazanje vrtalnikov ne izlije v bližnje vode Timave,« je povedal Maurizio Rozza. Glede 66 hiš, ki so blizu trase pri nabrežinski postaji (blizu je tudi zdravstveni dom Pineta del Carso), bodo morali načrtovalci omejiti zvočne vplive železnice, »saj so hitri vlaki gotovo hrupni,« je dejal Rozza. Na tem območju je tudi težko pričakovani nadvoz na cesti za Šempolaj. Načrt nadvoza, ki so po mnogih letih končno financirali, je iz estetskih razlogov na čakalju, saj Dežela namesto načrtovane kamnite obloge zahteva zeleno oblogo. Tako Maurizio Rozza kot Massimo Romita sta izrazila upanje, da bo nadvoz usklajen z novo železniško progo, da ga ne bo treba naknadno zamenjati. (af)

Romita, Eramo, Ret in Rozza si ogledujejo dokumente o hitri železnici

KROMA

OBČINA TRST - Predstavili niz dogodkov

Dan spomina: letos posebna pozornost še živečim pričam

V četrtek osrednja slovesnost v Rižarni, predstavitve knjig in srečanja z bivšimi jetniki

Trst se bo tudi letos poklonil žrtvam Rižarne. V nekdanjem taborišču bo v četrtek ob 11. uri krajša spominska svečanost ob dnevu spomina na holokavst in žrtve druge svetovne vojne; pireja jo tržaška občinska uprava, točneje kulturno odborništvo pod vodstvom Massima Greca in mestni muzeji, ki jih vodi Adriano Dugulin.

Na predvečer, v sredo, 26. januarja, pa bo do Rižarne krenila baklada »za spomin, mir in sožitje«, ki jo že tradicionalno prireja Tržaški partizanski pevski zbor. Zbirališče ob 17.30 pri stadionu Grezar.

Spored številnih občinskih pobud so predstavili včeraj. V sredo (ob 10.30 v avditoriju Revoltella) bodo na pobudo Združenja Giovanni Palatucci uprizorili gledališko predstavo Vite strappate, ob 11.30 pa knjigo stripov, posvečeno kvestorju, ki je na lastni koži okusil Rižarno in Dachau.

Dan spomina se bo v četrtek začel s tihim sprevodom nekdanjih deportirancev, ki bodo ob 9.30 krenili izpred koroškega zapora do železniške postaje. Tu bodo ob 10. uri položili venec ob ploščo, ki spominja na prisilne odhode deportirancev, ob 11. uri bo v Rižarni vsakoletna slovesnost.

Dogajanje se bo popoldne selilo v av-

ditorij nekdanje glavne ribarnice, kjer bodo ob 15. uri predstavili knjigo Il cantante del lager (njen avtor je Enzo Mucchiutti), uro kasneje pa zanimivo razstavo, ki jo bodo v Rižarni odprli 26. februarja. Gre za risbe in zapise tržaškega umetnika Nerea Laurenija in odlomke iz knjig pisatelja Giovannina Guareschija, ki sta bila po 8. septembru 1943 zaprta v taboriščih za italijanske vojake.

Od 16.30 bodo imeli prisotni priložnost, da se поблиže seznani z življenjem v Rižarni in drugih nacističnih taboriščih. Dijaki šol Deledda in Galilei bodo predstavili usodo deportirancev Angela Vivanteja in Laure Geiringer. Istran Giuseppe Sincic bo spregovoril o svojem jetništvu v Rižarni, prav tako »alpinc« Nino Comin in deportiranka Jolanda Marchesich.

Zavrteli bodo tudi dva dokumentarca o Rižarni (enega je leta 1968 posnel Aljoša Žerjal, drugega leta 1976 Emilio Ravel) in predstavili knjigo Chicchi di riso. Knjiga je namenjena otrokom, v njej pa so ilustracije Patrizie Borghi in poezije Roberta Dedenara o Rižarni, ki so nastale na podlagi istoimenske skladbe Pavleta Merkuja. (pd)

Do Rižarne bo v sredo krenila tudi baklada, ki jo prireja TPPZ Pinko Tomažič

KROMA

UMETNOST - Delavnici na šolah Milčinski na Katinari in Gregorčič v Dolini

Obisk »Picassa novega tisočletja«

Priznani nemški slikar Carl W. Röhrig je radovednim otrokom pokazal, kako nastaja umetnina - Ravnokar razstavlja v galeriji Rettori Tribbio

Nemški slikar Röhrig med katinarskimi osnovnošolci ...

»Ko sem bil še otrok, tako kot vi, sem spoznal umetnost. Tako zelo me je prevzela, da nikakor ne moram živeti brez nje.« 57-letni nemški slikar Carl W. Röhrig ji vsakodnevno posveča celo 10 do 16 ur in včasih pozabi celo jesti ... V sredo in včeraj je obiskal učence osnovne šole Frana Milčinskega s Katinare oz. dijake nižje srednje šole Simona Gregorčiča iz Doline. Sedel je za mizo in radovednim poslušalcem pokazal, kako iz ideje nastane umetnina in jim razodel marsikatero skrivnost.

Priznani nemški slikar, ki je že večkrat sodeloval z revijami Stern, Geo, National Geographic in WWF Journal, je pravi Picasso novega tisočletja. Začetnik fantastičnega nadrealizma ravno v teh dneh razstavlja v tržaški galeriji Rettori Tribbio (Mali trg 6, do 28. januarja), tako da je priložnostno izkoristil, da bi svoje slikanje pokazal tudi najmlajšim, ki so ga v tišini in z izrednim zanimanjem poslušali.

Na obeh srečanjih je Röhrig v dveh urah uresničil pravo umetnino. S priložnostno, čopiči, odtisi s krpico in časopisom, ter številnimi barvami in pripomočki je dal duška svoji fantaziji, ki so jo naposled mali poslušalci nagradili s toplim aplavzom.

»Nekoč sem bil z očetom v neki trgovini z barvami. Mraz je bilo, na dvorišču pa je kljub temu v snegu sedel mož. Prsti njegove edine roke so bili lede-

ni. Pogledal me je in me vprašal, ali bi rad postal slikar. Nemo sem ga gledal in on mi je tedaj svetoval, naj ne uporabljam črne barve v slikanju.«

Röhrig tedaj seveda ni povsem doumel, kar mu je možki povedal, danes pa se njegovega navodila dosledno drži. Tako je tudi na tovrstnih srečanjih, ko otrokom s pomočjo slikanja predstavlja svet in se pogloblja v njegove probleme, »v okolje na primer, ki ga moramo moše besede tako razumeli, prepričan sem pa, da bodo nekoč zalegle.«

Njegove umetnine izražajo strastno ljubezen do domišljijskega in nadrealističnega sveta. Röhrig se pri svojem delu poslužuje res vsakršne površine, od platna, do sten, ženskih teles ali motorjev. Kreativnost mu pomeni svoboda. »Od kod pa navdih?« so bili radovedni mali poslušalci. Zaupal jim je, da ideje črpa od vsepovsod, celo takrat, ko je na stranišču. Ustvarjati je začel z akvareli, nato pa se je lotil eksperimentiranja in ... uspelo mu je. V naših krajih je Röhrig preživel veliko časa: rad se je potepal po Krasu, z mamino jadnico pa so se peljali mimo naše obale vse do Dalmacije. Krajina je bila osupljiva in fascinantna in takrat je razumel, da bo slikar.

Kdor bi ga rad spoznal, se lahko z njim sreča v galeriji Rettori Tribbio, kjer v popoldanskih urah (ob 17. uri) nenehno ustvarja. (sas)

... in na obisku pri dolinskih srednješolcih

KROMA

STARA MITNICA - Trgovina je odprta samo še danes

Kupci »izpraznili« Upim

Včeraj se je pri blagajnah ustvarila prava gneča - Usoda uslužbencev naj bi bila znana konec meseca

Veleblagovnica Upim pri Stari mitnici bo danes zaprla vrata. Kupci pa so v prejšnjih dneh dodobra izpraznili njene police in obešalnike ...

KROMA

Rock koncert v Nabrežini

Danes se v Nabrežini obeta prav zanimiv večer. Tokrat bo v Kavarni Gruden od 21. ure dalje nastopala skupina, ki je lansko leto doživela velik uspeh v teh prostorih. Na sporedu je ponovno bend Fandango, to je tribute bend priznane skupine Ligabue.

Bend se je rodil leta 2002 pod mentorstvom pevcu Danteja, ki je ime omenjene skupine prevzel iz pesmi »Balliamo sul mondo«, ki ne pomeni nič drugega kot »zabavati se«. Od nastanka do danes je skupina nastopala v najrazličnejših lokalih, na manifestacijah, trgih in v solidarnostne namene tudi v zaporu v Tolmezzu.

Leta 2005 so v sodelovanju z basistom pevcu Elise, izdali prvo CD ploščo, nad katero je bil navdušen sam pevec Ligabue. Obeta se torej enkratni večer, ki ga ni mogoče zamuditi.

Vabilo mladim »kreativcem«

Te zanima kreativno pisanje? Imaš v predalu (ali računalniku) serijo bolj ali manj uspešnih literarnih poskusov? Je nimaš, a bi rad izlil na papir vse, kar nosiš v sebi?

Slovenski klub prireja v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev delavnico kreativnega pisanja. Namenjena je mladim, v prvi vrsti višješolcem, ki se želijo izpopolniti v kreativnem pisanju. Vsem, ki želijo spoznati osnove literarne teorije, se osebno seznani z nekaterimi ustvarjalci in se tudi sami preizkusiti v pisnem ustvarjanju.

Prvo informativno srečanje bo že danes, 22. januarja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20 – nad knjižnico). Delavnica naj bi potekala ob sobotah, možen pa je tudi drug termin: o vsem tem in še marsičem se bodo udeleženci dogovorili na današnjem srečanju.

Jutri v Kosovelovem domu v Sežani

Z vztrajno energijo in delom je ansambel Modri val obrodil veliko nepozabnih trenutkov. Večkrat je nastopal na raznih festivalih narodno zabavne glasbe v Števerjanu, Ptujju, v Škofji loki in na raznih koncertih. Na koncertu, ki se bo začel ob 19. uri, bo predstavil zgoščenko z naslovom »Ti dežela ljubljena«. Za popestritev večera bodo poskrbeli še ansambel Gorski cvet, ansambel Snežnik, tenorist Marjan Zgonc, harmonikar Jan Kavčič in KD Golzarice iz Čenturja.

ITALIJA-SLOVENIJA - Predsednik Renzo Codarin

Federacija ezulov pozitivno o Türkovem obisku v Rimu

Poudarjena spremenjena klima - Codarin: »Türk je velik intelektualec!«

Obisk slovenskega predsednika republike Danila Türka v Rimu je »pripomogel k izboljšanju odnosov med državama, srečanje s predsednikom Vsedržavnega ezulskega združenja Julijske Benečije in Dalmacije Luciom Tothom (ANVGD) pa k izboljšanju klime med Slovenijo in ezulskimi organizacijami.« Tako je poudaril predsednik Federacije ezulov Renzo Codarin, na včerajšnji tiskovni konferenci. K temu izboljšanju so tudi ezulske organizacije prispevale svoje, najprej s sodelovanjem pri organizaciji srečanja med slovenskim senatorjem Milošem Budinom in senatorjem Tothom aprila 2009 v Trstu, nato s srečanjem treh predsednikov in koncertom miru 13. julija lani na Velikem trgu. Izboljšanje meddržavnih odnosov je privedlo do boljšega poznavanja ezulskega vprašanja, kar je predpogoj za reševanje še drugih odprtih problemov ezulov. Ezulske organizacije so delovale v soglasju s Kvirinalom in italijanskim zunanjim ministrstvom, je poudaril Codarin. S predsednikom Türkcom je bilo zaznati spremembo, razumevanje ezulskega vprašanja. Slovenski predsednik se je poklonil spominskemu obeležju ezulom na Trgu Libertà, to simbolno dejanje ezuli zelo cenijo, kot tudi cenijo predsednikove besede o izseljencih, ki niso bili opantani ali ubežniki. »Türk je velik intelektualec,« se je laskavo izrekel o slovenskem predsedniku republike, in napovedal, da bo predsednik Napolitano 10. februarja ob dnevu spominjanja na eksodus in fojbe spregovoril »v tržaškem duhu«, tistem ki se je porodil s srečanja treh predsednikov.

Za podpredsednika ANVGD Rodolfo Ziberno so za ezule to »epohalni trenutki«. Pomembno je medsebojno poznavanje. Strpnost ni dovolj, potrebno je spoštovanje različnih spominov, v kar so že pred leti zaorale slovenske manjšinske organizacije in ezulske organizacije na Gorškem. Ziberna je zelo cenil »korajžo slovenskega predsednika«, ki vodi v dialog.

Predstavniki Ezulskih skupnosti Lorenzo Rovis je priznal, da obstaja med ezulskimi organizacijami »določena dialektika.« Namig na protislovenske izjave predsednika Unije Istranov Massimiliana Lacote je bil očiten. Rovis se je zaustavil ob vprašanju istrskih umetnin: oportuno bi bilo, da bi jih hranil Muzej istrske, reške in dalmatinske kulture v Trstu, tako bi si jih lahko vsakdo ogledal, je ocenil.

Klima se je res spremenila; kdor tega še ni razumel, škoduje sebi in državi, ki jo zastopa, je ob koncu dodal še predsednik Krožka Istra Livio Dorigo.

M.K.

Z leve Lorenzo
Rovis, Rodolfo
Ziberna in Renzo
Codarin

KROMA

PRESEDNIK ANVGD - Ocena

Ezuli: Lucio Toth demantiral Lacoto

»Slovenski predsednik Danilo Türk želi neposreden kontakt z italijanskimi ezuli, ker so dediči kulture, ki tvega izumrtje.« Tako je včeraj sporočil Lucio Toth, predsednik Vsedržavnega združenja Julijska Benečija in Dalmacija (ANVGD), ki se je pred dnevi srečal s Türkcom med njegovim državnim obiskom v Rimu.

»Türkovi dnevi v Italiji so bili za nas pozitivni. Sedaj pa bo treba videti, ali bo predsednikova intelektualna širina dobila potrditev v odnosu slovenske vlade in slovenskih krajevnih oblasti do ezulskega vprašanja.

Toth je nato demantiral Unijo Istranov in njenega predsednika Massimiliana Lacoto, ki je dan prej na tiskovni konferenci izjavil, da naj bi Slovenija med uradnim obiskom zahtevala vrnitev istrskih umetnin, ki so jih med drugo svetovno vojno odnesli iz istrskih mest in vasi v notranjost Italije. Prav tako pa je demantiral trditev, da naj bi Slovenija zahtevala izva-

janje popolne dvojezičnosti v Trstu. »Meni ni znano, da bi Slovenija uradno zahtevala kaj takega, in če uradnih zahtev ni bilo, pomeni, da o tem ni bilo govora. »Morda se je tisti, ki je to izrekel, poslužil prisluškovalnih naprav,« je ironično pokomentiral Toth, in takoj spet dodal: »A o teh stvarih ni bilo govora.«

Predsednik ANVGD je tudi spomnil na srečanje treh predsednikov in koncert miru 13. julija lani na Velikem trgu v Trstu. »Mi smo stopili na pot, ki vodi od tistega koncerta do sedanjega obiska slovenskega predsednika v Rimu, kar pa še ne pomeni, da smo se odpovedali temu, kar smo zahtevali od italijanske, slovenske in hrvaške vlade. Prav nasprotno: odprl se je dialog, predvsem kar se tiče vrnitve nepremičnin. Na vsak način se moramo izogniti dviganju prahu. Kdor dviga prah hoče le bojkotirati tržaški duh,« je ocenil Lucio Toth. Namig na Lacoto in njegovo organizacijo je bil več kot očiten.

ZASLUŽNA MEŠČANKA - Odobritev

Priznanje Hackovi

Predlagal ga je občinski svetnik Občanov Roberto Decarli

Svetovno znana astronomka Margherita Hack bo postala zaslužna meščanka Trsta. Priznanje ji bodo podelili v petek, 4. februarja v dvorani tržaškega občinskega sveta.

Novico je sporočil tržaški občinski svetnik Občanov Roberto Decarli, pobudnik podelitve priznanja univerzitetni profesorici in raziskovalki.

Resolucijo je Decarli vložil 1. oktobra lani. V njej je zapisal, da je prof. Hack po rodu iz Firenc, jo je pa Trst posvojil, saj tu živi vse povojno obdobje. Več kot tri desetletja je bila profesorica astronomije na tržaški univerzi, več desetletij (do leta 1987) je bila direktorica astronomskega observatorija. Pod njenim vodstvom je raziskovalna struktura dosegla mednarodni sloves. Bila je tudi direktorica oddelka za astronomijo na tržaški univerzi.

Raziskovala je tudi na številnih drugih evropskih in ameriških inštitutih in postala članica prestižnih državnih in mednarodnih raziskovalnih institucij (vsedržavne akademije Lincei, Royal Astronomical Society, European Society of Physics, Istituto for Advanced Study, Unione Internazionale

Astronomi). Leta 1980 je prejela nagrado Accademia dei Lincei, leta 1987 nagrado Cultura della presidenza del consiglio, leta 1994 je prejela priznanje Giuseppe Piazzi za znanstveno raziskovanje, leto pozneje pa mednarodno nagrado Cortina Ulisse za posredovanje znanstvenega znanja.

Svetnik Decarli je izrazil zadovoljstvo nad podelitvijo priznanja ugledni znanstvenici.

DOLINA Siot: nova menežerka

Avstrijska menežerka Ulrike Andres je postala nova generalna direktorica podjetja Siot (Società italiana per l'oleodotto transalpino), ki ima sedež v dolinski občini. Prevezla je mesto Adriana Del Preteja, ki je bil več kot štirideset let zaposlen v podjetju Siot, zadnje desetletje kot generalni direktor.

Vodstvo Siot bo predstavilo novo generalno direktorico v četrtek, 27. januarja ob 11.30 v hotelu Savoia Excelsior, udeležili se ga bodo tudi deželna odborica za proizvodne dejavnosti Federica Seganti, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in tržaški župan Roberto Dipiazza.

Tržaški obrat družbe Siot je bil zgrajen leta 1967 in s 753 kilometrov dolgim naftovodom povezuje Avstrijo, Nemčijo in Češko.

TRST FILM FESTIVAL - Miela in Ariston

V letošnji pregled so uvrstili tudi veliko zanimivih dokumentarcev

Rimski producent, ki se je pred dvajsetimi leti preselil v Štokholm in to zato, da bi tam realiziral filme s poljskim režiserjem. Kje? V Rusiji. Za argument pa tovarna vodke.

V tekmovalnem sporedu dokumentarnega sklopa 22. izvedbe Trst Film festivala, so prejšnji večer v gledališču Miela predstavili film Vodka Factory. Film, posnet nedaleč od Togliattigrada, na jugu Rusije, kamor sta se režiser Jerzy Sladkowski in producent Antonio Russo Merenda odpravila prav v iskanju manjše zgodbe, ki bi zadostila njenim željam po snemanju izvirnega dokumentarca.

»Takega - kot je povedal včeraj producent - ki bi se ga dalo primerjati romanom velikih ruskih avtorjev.« In v njun projekt, se je tako ulovila Valentina, protagonistka dokumentarca, mlada mati, ki že vse življenje upa, da bi nekoč postala igralka, a jo je usoda konfinirala v manjše mesto, kjer mora delati v tovarni žganih pijač, kar ji omogoča, da skrbi zase in za sinčka Daniela.

Žensko obarvana realna zgodba, kjer v bistvu ni igralcev, ampak samo ljudje, ki s pripovedjo lastnih zgodb oblikujejo film Sladkowskega, je pripoved o šokantni realnosti ruske periferije, kjer je odstotek alkoholikov neverjeten in je povprečna

starost življenja moških prešla s 67 na 56 let.

Vodka factory ali tovarna vodke postane tako za vse ženske, ki v njen delajo, nekakšna srečna oaza, tudi geto, v katerega se zatekajo, da bi pozabile na žalost in trpkost družinskega vsakdana, ki ga tako - vsaj za nekaj ur pustijo za sabo. In to kljub temu, da ravno v tisti oazi pripravljajo vodko, se pravi strup, ki bo nato umoril njihove očete, brate in može.

Trpkost in pesimizem, ki letos vejata iz kar lepega števila filmov Trst film festivala, je včeraj zvečer prekinil nadvse izvirnen dokumentarec Cinema comunista Mile Turaljić, ki se bo danes ob 11. uri v prostorih hotela Duchi d'Aosta pogovarjala z občinstvom. Sicer pa bo znotraj današnjega sporeda predstavljeno tudi delo študentov filmske šole v Sarajevu (ob 11. uri v gledališču Miela). Večerni spored pa bo oblikoval fikcijski film ruskega režiserja Sergeja Loznitse, ki mu tržaški festival letos posveča retrospektivo (Ščaste moe - Moje veselje, gledališče Miela, ob 20.30) in kar dva filma sklopa Walls of sound (Stene glasbe), treh poljskih režiserjev: Jaceka Borcuha in Wojciecha Słota in Leszeka Gnoinskega. Ob 17.30, vedno v gledališču Miela, bo tudi poklon Mariu Monicelliju s filmom Gloire De Antoni. (Iga)

Avtorica filma in slavjenec-Monicelli med snemanjem

MIRAMAR - Zanimiv projekt

Mogočnost tišine, Sanje razuma in še Skrivnostna ogledala

Od metafizike do umetnosti je račlenjeni razstavnij projekt, ki je nastal v sodelovanju kulturnega društva Galatea Arte in v organizaciji Tadino Arte Contemporanea s Spomeniškim varstvom naše dežele. V sklopu te pobude bo danes ob 11. uri v prostorih bivše konjušnice v Miramaru predstavitev katalogov k razstavam, posvečenih Giorgiu De Chiricu Mogočnost tišine, Fabiu Mauriju Sanje razuma ter skupinski razstavi Skrivnostna ogledala različnih umetnikov, ki so se navdihovali po Giorgiu De Chiricu. Na srečanju bo spregovorila Laura Safred, profesorica moderne zgodovine umetnosti na Akademiji lepih umetnosti v Benetkah, ki je Fabia Maurija osebo spoznala in z njim tudi sodelovala v Urbinu ter Massimo Degrassi, profesor sodobne umetnostne zgodovine na tržaški univerzi, ki bo poglobil določene tematike vezane na metafiziko in De Chirica. Prisotni bodo tudi nadintendant Spomeniškega varstva za umetniške in etnoantropološke dobrine Furlanije Julijske krajine Luca Cabur-lotto in kuratorja razstave Roberto Alberton ter Silvia Pegararo. Sledil bo brezplačen voden ogled razstav, ki bodo v miramarskem gradu in konjušnicah na ogled še do konca februarja. Razstava o De Chiricu želi vzpostaviti določene vidike mojstrove ustvarjalnosti na osnovi vezi med tradicionalnim slikarskim pristopom in sodobno likovno umetnostjo. Čeprav gre navidezno za dva povsem različna žanra, obstajajo namreč stvarne skupne iztočnice, ki nam jih postavitev razstave ponuja v razmislek. Poetika vsakodnevni predmetov postavljenih v povsem drugačne kontekste prvega desetletja 20. stoletja se pojavlja dejansko tudi v fotografskih instalacijah rimskega umetnika Fabia Maurija. Razlikuje se le v namenu, ki je v primeru metafizike vezan na prikaz predmeta kot takega, medtem ko gre v primeru

Levo De Chiricovo delo, desno pa Maurijeve stvaritve na ogled v bivši konjušnici

KROMA

sodobne umetnosti predvsem za predstavitev predmeta. V bivši konjušnici je na ogled devetdeset De Chiricovih slik, risb, tušev in akvarelov, ki vzpostavljajo mojstrov ustvarjalno rast in sposobnost dekontekstualizacije posameznih prikazanih predmetov in vodijo od realne pomenske interpretacije do enigmatično nastavljenе metafizike. Likovni posegi v prostor Fabia Maurija imajo močno etično vrednost poleg estetske: slike in risbe iz petdesetih let se navezujejo na problem identitete in zgodovinske umeščenosti našega obstoja. V posameznih dvorinah gradu pa so postavljena dela enindvajsetih priznanih sodobnih umetnikov, kot so Adami, Ceroni, Chia, De Dominicis, Nathan, Schifano in drugi, ki vzpostavljajo svojstven dialog z De Chiricovim opusom, nenazadnje zaradi namestitve v prostore stalne zbirke toliko bolj očitno spodbujajo raziskovanje skupnih elementov kljub časovnemu razkoraku. Likovno delo postane tako nositelj identitete in zgodovine našega biti. Postavitev razstavnega projekta v Trstu, mestu, ki mu je čas zapustil boleče sledove, postaneu pomembna priložnost za razmislek in celjenje ran.

Jasna Merku

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Vi presento i nostri«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La donna che canta - Incendies«.

CINECITY - 15.10, 17.30, 20.00, 22.00 »Qualunquemente«; 15.15, 17.35, 20.00, 22.10 »Immaturi«; 14.30, 16.20 »Animals United«; 17.15, 19.40, 22.00 »Vallanzasca - Gli angeli del male«; 19.00, 21.30 »Uomini di Dio«; 15.20, 17.30, 20.00, 22.00 »Vi presento i nostri«; 18.10, 20.05, 22.00 »Skyline«; 14.30, 15.30 »L'orso Yugi«; 14.30, 16.25, 18.25, 20.20, 22.15 »Che bella giornata«; 17.00, 19.30, 22.00 »Hereafter«.

FELLINI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Hereafter«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.30, 17.40, 19.55, 22.10 »La versione di Barney«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Qualunquemente«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 20.00 »Tamara Drew - Tradimenti all'inglese«; 18.15, 22.00 »Kill me please«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.30, 20.00, 22.20 »Spustime k sebi«; 17.30

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega vabi na

tradicionalno pokušnjo domačih vin

- Danes, 22. januarja od 17h dalje
- Jutri, 23. januarja od 16h dalje. Ob 19h kulturni program s humorističnim duom **ZMAGA in VITTORILJO** ter z glasbeno skupino **ANDECASADEI**. Sledi nagrajevanje najboljših vin

»Tron: Zapuščina 3D«; 14.00, 16.20, 18.40, 21.00, 23.20 »Zeleni sršen 3D«; 15.00, 17.10, 19.20, 21.30, 23.40 »Turist«.

KOPER - PLANET TUŠ 11.55, 14.05, 16.15 »Gremo mi po svoje«; 10.50, 13.00, 15.10, 17.20, 19.30, 21.40, 23.55 »Njuna družina«; 11.05, 13.05, 15.05, 17.05, 19.00 »Samova pustolovščina 3D - sinh.«; 11.20, 13.40, 16.10, 18.30, 20.50, 23.10 »Turist«; 21.00, 23.30 »Mr. Joint«; 12.20, 15.40, 18.10, 20.40, 21.30, 23.05, 23.59 »Zeleni sršen 3D«; 18.25 »Zeleni sršen«; 12.00, 17.10, 21.35 »Spusti me k sebi«; 19.40 »Oča«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Immaturi«; Dvorana 2: 15.30, 17.10, 18.50, 19.30, 20.15, 22.15 »Che bella giornata«; Dvorana 3: 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Vallanzasca - Gli angeli del male«; Dvorana 4: 16.00, 17.30 »Animals United«.

SUPER - 15.45, 17.15 »L'Orso Yogi«; 18.45, 20.20, 22.00 »Skyline«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.40, 18.30, 20.30, 22.20 »Qualunquemente«; Dvorana 2: 17.40, 20.10, 22.00 »Che bella giornata«; Dvorana 3: 19.50, 22.10 »Vallanzasca - Gli angeli del male«; 17.15 »Hereafter«; Dvorana 4: 18.00, 20.15, 22.15 »Immaturi«; Dvorana 5: 16.30, 18.15 »L'Orso Yogi«; 20.10, 22.10 »Vi presento i nostri«.

Čestitke

ANICA si je leto prištela, zato ji želimo, da bi bila nadvse vesela. ŽPS ji iskreno čestita in se ji zahvali za požrtvovalno delo. »Bog vas živi« ji pojemo vsi iz Trebč, ki jo imamo radi.

IVAN NIKOLAJ se je rodil, Luko in družinico močno razveselil. Na vaje v Ljudski dom hitimo, da mu na zdravje zaželimo. G. D. Viktor Parma iz Trebč.

Izleti

AŠD SK BRDINA organizira ob priliki promocijske tekme »11. pokal ZKB«, v nedeljo, 23. januarja, smučarski izlet za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke ESSO na Opčinah. Informacije in rezervacije: 348-8012454 (Sabina), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

OGLED JASLIC v Celju in okolici bo potekal v soboto, 29. januarja. Avtobus bo odpeljal iz Trga Oberdan ob 7.30, s Sesslana ob 7.40, iz Nabrežine ob 7.45, iz Sv. Križa ob 7.50, s Proseka ob 7.55, iz Opčin ob 8.10. Možno je tudi vstopiti na Fernetičih ob 8.20 (po dogovoru). Vpis in informacije na tel. št.: 347-9322123 (sestra Angelina). Rok vpisa zapade 23. januarja.

SPDT prireja v nedeljo, 23. januarja, dopoldanski sprehod namenjen odkrivanju posebnosti in znamenitosti tržaške okolice. Zbirališče pred cerkvijo v Škednju ob 9.30.

SMUČARSKI ODESK SPDT prireja januarja in februarja avtobusne izlete na Zoncolan s tečaji smučanja za osnovnošolce. Prijave in informacije na mladinski@spdt.org in na tel.: 339-5000317.

Osmice

KOVAČEVI so odprli osmico za cerkvijo v Doberdobu. Tel. 0481-78125.

MARIO PAHOR je v Jamljah odprl

SKD IGO GRUDEN NABREŽINA

danes, 22. januarja 2011, ob 15.30

Lutkovno-baletna pravljica

PRAV POSEBNO DARILO

Pravljico z lutkami pripovedujeta Marija Godnič in Maja Razboršek, v koreografiji Eugena Todorja pa v vlogi snežink plešejo baletke Baletnega društva Sežana. (Alina, dve Anji, Barbara, Milica, Karmen, Marija Pia in Zarja)

Poslovni oglasi

ZGONIK - PRIVATNIK PRODAJA hišo z velikim ograjenim terenom. Brez agencij.

Tel. 380-7404441

SLORI IŠČE sodelavca za raziskovanje na področju spremljanja in preučevanja čezmejnih družbenih, ekonomskih in kulturnih procesov ter dinamik.

Za informacije www.slori.org

ZOBNA AMBULANTA IŠČE zanesljivo mlajšo osebo pripravljeno za tajniško delo in delo s pacienti.

Prošnjo in življenjepis poslati namanu1976@libero.it

(tel. 040-8327146)

osmico. Nudi domač prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na cesti za v Slivno. Tel. št.: 338-3515876.

OSMICO STA ODPRLI Sidonija in Mavrica v Medji vasi št. 10. Tel. 040-208987.

OSMICO sta odprla Ivan in Sonja Colja v Samatorci 53. Tel. 040-229586 ali 340-1461778.

V LONJERJU je odprl osmico Fabio Ruzzier. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel. 040-911570.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovalenad slednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini
SHELL: Žavljje (Milje)
ESSO: Drevored Campi Elisi, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945, a
Q8: Nabrežina 129
FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE
ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14
ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35
SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči
TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesslana RA km 27 V sodelovanju s FIGISC Trst.

SSG - Samo danes Muzikal Neron

Abonmajska sezona Slovenskega stalnega gledališča se danes nadaljuje z gostovanjem pop-rock opere, velike produkcije SNG Drama iz Ljubljane NERON. Gre za nadomestni termin oktobrske predstave, ki je zaradi boleznij odpadla.

Zgodovinski muzikal je nastal po tekstu Andreja Rozmana Roze v uglasbitvah Davorja Božiča.

Zgodba Neron, enega najbolj razvpitih cesarjev rimskega imperija, je zabavna in okrutna obenem, predvsem pa duhovito vpeta v današnji čas, ki poleg politikov slavi takšne in drugačne zvezdnike, pri katerih bolj kot talent in dosežki štejeta drznost in medijska razkričnost.

Režijo predstave je podpisal Matjaž Zupancič, koreografije pa Tanja Zgonc. V velikem igralskem ansamblu nastopajo vrhunski protagonisti slovenske gledališke scene; naslovno vlogo Neron odigra Jurij Zrnec, mama rimskega cesarja Agripina je Polona Vetrin, v vlogi Popeje nastopa Pia Zemljič, filozof Seneka je Janez Hočevar (k.g), Saša Tabakovič pa igra v vlogi prefekta Tigelina.

Predstava bo na sporedu v veliki dvorani ob 20.30 (red B in izven) in bo opremljena z italijanskimi nadnapisi. Gostovanje spada v osnovni abonma SSG(namenjen vsem abonentom). Blagajna Slovenskega stalnega gledališča bo odprta eno uro in pol pred začetkom predstave (brezplačna telefonska številka 800 214302). Odprto bo tudi brezplačno parkirišče na tržaškem velesejmu.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 22. januarja 2011

CENE

Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.56 - Dolžina dneva 9.19 - Luna vzide ob 20.38 in zatone ob 8.42.

Jutri, NEDELJA, 23. januarja 2011

RAJKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 4,8 stopinje C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, veter 61 km na uro vzhodnik, severovzhodnik, burja s sunki do 113 km na uro, vlaga 51-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje močno razgibano, temperatura morja 9,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 17., do sobote, 22. januarja 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 (040 365840), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 (040 767391).

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Prestižno gostovanje

Ženska osamelost v Lorcovi trpki drami

V gosteh je ansambel Evropskega gledališča Giorgia Strehlerja Piccolo Teatro iz Milana

Skupinski ženski »ples«

F. ATTILIO MARASCO

Zasedba predstave je zgledala kot priročnik o zadnjih petdesetih letih zgodovine italijanskega gledališča: Giulia Lazzarini, Andrea Jonasson, Franca Nuti, Gian Carlo Dettori, Rosalina Neri, Ezio Frigerio za scene, Franca Squarciapino za kostume. Evropsko gledališče Giorgia Strehlerja Piccolo Teatro di Milano in igralci, ki so njegovi stebri, bodo do nedelje gostovali na odru gledališča Rossetti s predstavo Donna Rosita nubile (Kaj pravijo rože) Federica Garcie Lorce. Tekst govori o umiranju in smrti trmastega upanja, o zvestobi spominu, o ženskih skrivnostih in zamolčanem trpljenju, tudi o bremenu neusmiljenega pogleda »drugih«. Sramota in obsodba Donne Rosite je samskost, kar ima danes okus po zastarelih družbenih pravilih. Rosita preživlja svoje prazne dneve zaprta s teto in služkinjo med štiri zide in vrtom, kjer goji iluzije petnajstletnega čakanja na zaročenca, ki se je medtem poročil z drugo v Argentini.

Postavitve uporablja belo barvo čistosti, praznine in brezosebnosti: bele so stene, prozorni panoji, beli so stoli in klavir, predvsem pa dragoceno perilo, ki z minevanjem časa poveča pleteno žalost

nepotrebne dote. Tekst je zelo značilen za avtorjev slog, kjer proza prehaja v poezijo, hkrati je prežet s španskim duhom, katerega je črnina zaznamujoči element, tako kot groteska, medtem ko prepletanje realnega in nadrealnega sugerira, da so čustva v svoji iracionalnosti najbolj nadrealna plat življenja. Katalonski režiser Lluís Pasqual, poznavalec opusa španskega dramatika in pesnika, je z upoštevanjem delikatne, labilne meje med sanjsko in realno dimenzijo, zvesto ohranil izvirno prehajanje iz besede v petje in ples z raznolikostjo govoric, ki uravnoveša različne nivoje teksta. Režiser ni pozabil na pahljače, šale in flamenko, narodno noto pa je vlil tudi v igranje, predvsem v lik radožive, dobrosrčne, a tudi drzne služkinje, h kateri je umetnost Giulie Lazzarini prispevala energijo suverene kreacije, ki mora v družabnih kontrastih preproste ženske skoraj glumaško obarvati pisane izraze in sivo melanholijo dolgoletnega »pogreba brez mrtveca«. Z njo je v globokem medsebojnem soglasju ustvarjala Franca Nuti, ki je izstopala v vlogi tete z izjemno eleganco drže in podajanja, kateremu ni manjkalo izrazite življenjske moči. V trojici protagonistk je

bila Jonassonova nekoliko manj verodostojna v odnosu do drugih igralk zaradi zrelosti in hladne odmaknenosti pristopa, ki je v iskanju podobe Rositine prostovoljne izolacije izgubil čustveno in poetično dimenzijo lika kot tudi pravi ritem emocijskega naboja.

V tem ženskem svetu godovnih praznikov, rahlo alkoholnih pijač in čajnega peciva, se ob praznikih odvija dvojni boj med tradicionalnimi in bolj eksotično trendovskimi pahljačami, ko se v salonu srečajo prijateljice in znanke, ki predstavljajo glas zunanjosti, tistih, ki se vsak dan sprehajajo po glavnem mestnem dreveredu. Vloge včasih grotesknih granadskih žensk, ki se kot vestalke »lepega vidzeza«, v pastelnih, nacičkanih oblekah vrtijo okrog protagonistk, so prepričljivo odigrale mlajše igralk velike zasedbe, skupaj z mladostno razigrano Rosalino Neri. Ljudje, ki jih ti liki zastopajo, vedo za Rositine utvare, vsi opazujejo njeno venenje v praznem, brezizhodnem prostoru, ki se ob koncu tudi konkretno izprazni zaradi prisilne selitve družine v češovskem finalu, ko se težka zavest protagonistke končno razodene z besedami, ki jih v vseh prejšnjih letih ni hotela in znala najti. (ROP)

TRST - Društvo Chamber Music

Nastopil je duo Miani-Zhok

S klarinetistom Massimilianom Mianijem in pianistom Rinaldom Zhokom se je začel niz 18 ob 18h

Društvo Chamber Music je otvorilo svojo letošnjo sezono s prvim koncertom niza 18 ob 18h, ki se že nekaj let odvija v dvorani tržaške Prefekture. Umetniški vodja Fedra Florit je izrazila svoje zadoščenje, skoraj preseenečenje nad polnoštevilno udeležbo, kajti občinstvo je povsem napolnilo lepo dvorano. Floritova je spomnila prisotne na celo vrsto glasbenih dogodkov, ki bodo doživeli svoje viške z nastopom dveh slavnih violinistov, Uta Ughija in Salvatorija Accarda, nato pa je tržaški prefekt Alessandro Giacchetti pozval občinstvo na enominutni molk v spomin na vojaka, ki je izgubil življenje v Afganistanu.

Koncert sta oblikovala dva mlada, a že mednarodno uveljavljena tržaška glasbenika: klarinetist Massimiliano Miani, ki ima za seboj že veliko solističnih izkušenj in prestižnih priznanj, je od lani solo klarinetist v orkestru Slovenske filharmonije, pianist Rinaldo Zhok pa se v Italiji in tujini posveča tako solistični kot tudi komorni karieri.

Duo je lani osvojil nagrado Lilian Caraian in koncert je potrdil vrline dvojice, v kateri igra klarinet nedvomno glavno vlogo, pianist pa je vsekakor pozoren sogovornik, ki v nekaterih skladbah doseže enakovredno veljavo. Tak primer je Sonata v Es-duru op.120 št.2 Johanna Brahmsa: nemški mojster je v svojih komornih sklad-

Občinstvo tovrstnim koncertom rado sledi

KROMA

bah izredno tankočuten do specifičnih lastnosti instrumentov in zna dvojico povezati v zlito zvočnost, v kateri se teme mehko prelivajo med izvajalcema. Massimiliano Miani je povsem zrel interpret, ki se muziciranju posveča z veliko predanostjo; iz svojega glasbila zna izvabiti zelo pestro barvno in dinamično paletto, od mehkih in pojočih zvokov do bolj virtuosnih podvigov, ki jih suvereno izpelje. Rinaldo Zhok je bil Mianiju odlični partner, ki ni skušal preglasiti pihala, čeprav je Brahmsova klavirska pisava mestoma zelo na-

brekla. Sledil je Gran Duo concertante v B-duru op. 48, skladba, v kateri je Carl Maria von Weber želel izpostaviti najlepše značilnosti glasbila, ki mu je bilo zelo pri srcu: gibčnost, ki omogoča bistra zaporedja izredno hitrih not, pa tudi melodične lastnosti, ki jih klarinet premore tako v nižjih kot v višjih legah. Duo se je odrezal briljantno ter povsem navdušil občinstvo, ki je iztržilo kar dva dodatka: najprej Night Club Astorja Piazzolle, nato Elegrgijo Ferruccia Busonija.

Katja Kralj

TOMIZZEV DUH

Morala morilca

MILAN RAKOVAC

Ča da mi drugi krstijani ne znajo ča je to democracy, o yeah! Aj vero ši! Ma cossa no save quel cansossin »mi tegno una pistola/ co'i oci bianchi e neri/ mi tegno una pistola caricada«, e te digo - »va la, va la macaco, co'i oci bianchi e neri/ va la/ va la macaco che te sparo«...

Sičan se dva Dalmatinca u San-Pidro Kalafonja (kako oni reču), rodome iz Komiže, a več je ljudi iz Komiže u San Pedru nego u Komiži, eli di bilo na ten bilen svitu: Jedan ej bija Joso Bogdanovich, Big Joe, zato ča je od ribara diventa jedna od najbogatijih ljudi u 'Meriki, s ribarskim flotama i tvornicama za prerađu ribe, potle ča je pokupija deboto sve sardijere u Južnoj Kaliforniji. Barba-Vicko »Sputnik«, jer je bio prvi adlatus Big Joea, objasnio nam je srž demokracije: »Vi ne znate co je to democracy, noSir, no way. Jerbo je real demoracy samo u Amerike. A co je to democracy, I'll tell you; moreš ubiti koga ti volja, samo da te ne uvate! The armed nation; u 'Meriki moreš imati doma bazoook, pet pištuol, autobindu, mitralju browning 12mm a quattro tubi ča hita na miljare baluot u minuti. And that's The Fuc-kin' Democracy!

Ed entra moy osební tolmač svetovljanskih fenomenov, totalni Ervin H.M.: »Če z letalom preletiš vas in nanjo izstreliš raketo, imaš v moderni terminologiji več možnosti za razlago svojega dejanja. Lahko ga pojasniš tehnično, kot del svoje službe ... se lahko postaviš v razsvetljensko vlogo človeka, ki prinaša stabilnost... si vojak v vojni proti terorizmu, ki opravlja svojo patriotsko dolžnost. Tudi daleč od doma deluješ kot domoljub ... V bližini Krfa potonila ladja z 263 imigranti na krovu, pregrešajo jih vsaj 22

Pompetrska porodnišnica bi lahko pritegnila porodnice iz italijanske Gorice

Stečaji gradbenih podjetij zastavili zaustavil tudi dela na objektu nove urgence vendar je to abstraktno nasilje. Vas je razdejala raketa, na tleh pa so bile tarče. Storilec je anonimen, delo v resnici opravlja tehnika...Rakete nosijo zelo ustrezno ime: Ustreliti in pozabiti... Če v Pakistanu od blizu s pištolo ustreliš guvernerja, ki nasprotuje lokalnemu zakonu o verskih skupnostih, nimaš velikih možnosti interpretacije. Lahko si samo skrajnež, ki je izvedel teroristični napad. Dejanje ima isti učinek. Nekdo pač obeleži na tleh kot kanonfuter v ideološki polemiki. Vendar so pravila interpretacije stroga. Ko v političnem kontekstu letijo hiše v zrak in ljudje padajo na tla, o dejanje pa niso vpletene vojaške uniforme in zastave, je dejanje terorizem ... Vse, kar se zgodi zunaj političnega konteksta, pa je običajen zločin, ki ne potrebuje nobene globlje interpretacije. Incident v Arizoni v Združenih državah Amerike pa je ta teden pokazal na termi-

nološko pomanjkljivost tega preprostega modela. Dva in dvajsetletni mladenič Jared Loughner je streljal na članico spodnjega doma parlamenta Gabriello Giffords in jo zadel v glavo. Ona je preživela, ubitih pa je bilo šest ljudi. Med njimi en sodnik in devetletna deklica, ki se je rodila 11. septembra 2001... Na desnici so se ameriški politiki začeli obnašati kot njihovi kolegi v postkomunističnih državah. Ko so izgubili volitve, ... Sklenili so, da je na vrh političnih institucij države prišla stran-ka, ki do tega nima pravice, njena oblast pa je v principu nelegitimna...Navajeni smo, da takšno razumevanje oblasti deluje samoumevno v slovaščini, madžarščini in slovenščini. V ameriški angleščini pa je delovalo nekoliko bizarno... Ko je prišlo do streljanja v Arizoni, je za trenutek zavladalo nelagodje. Je to terorizem? Včasih se je oboroženemu napadu na politike reklo atentat, vendar je to šlo iz mode. Je sklepno dejanje razgretga političnega vzdušja? Je besedna vojna prešla v pravo vojno, kjer se polemike med levico in desnico rešujejo z orožjem? To so zares nevarni premisleki v državi, ki obvladuje dve tretjini svetovnega orožja. V nekaj urah je vzniknila interpretacija, da je bil storilec nor in da je zagrešil dejanje blaznosti...

Težko bo lagati državam na Bližnjem vzhodu, da političnih konfliktov ne gre reševati z bombami, če se ameriška parlamentarna polemika sklene z revolverji in v njej umre več ljudi kot pri obračunu pri O. K. Corralu.

Ma insomma, infatti, in caso, qua se fa un Mondo Novo, a Pola una volta ghe iera el Cine Pistola, cussi disevino noi altri, probabilmente se ciamaiva altrimenti, ma la se vardava solo i film co'la sparatura, ossia con quella pistola-caricada. E 'desso xe che el mondo diventa Cine Pistola. Z 'Merike na je došlo čuda tega lipega, Ava Gradner i košarka i jazz i free-press, dohaža nan i danas sve čisto merikankso, samo ča smo mi drugi diventali 'Merikani, a uoni se pribračaju na naš muod, ako štijemo ča piše El Ervin...

Ed el mulo Ervin el xe stregon della politica mondial, me par, cussi che ghe vol stra 'tento, o no? Uon ga reče prez riguarda derto uno ča pensa, a kapac je pensati po naprida, kako da vidi kaj se dogaja na drugi strani horizonta. Me strah da ima račun, i ča čemo pak sad? Kriminalci su moralni ljudi, politiki su kriminalci ma prez morala, i sad ala ti brižnjak i siromah čovik mali budi pametan, pak znaj ča češ i kako češ i di češ z sobon? Mal me la vede, e brutta me la sento! Morilska morala danes je arhetip splošnega obnašanja med ljudmi. Večkratno moram tle citirati tovariša Staljina: »problem ne obstaja! Problem je človek. Ubiješ človeka, problema ni več!« ...

SMG uspešno gostuje v Čilu

Predstava Amado mio v režiji Ivana Peternelja in izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča, ki te dni gostuje v Čilu, je doživela navdušen sprejem. Njeno prvo uprizoritev na 18. mednarodnem gledališkem festivalu Santiago a Mil, ki poteka v čilski prestolnici, je občinstvo v dvorani gledališča Augustin Sire v četrtek nagradilo z burnim aplavzom. Po besedah direktorice festivala Carmen Romero je Slovensko mladinsko gledališče ena glavnih atrakcij festivala, saj so si kar nekaj let prizadevali, da gledališče, ki je navdušilo že številne festivale v Latinski Ameriki, pripeljejo še v Čile. Samo zaradi njega bo danes v čilsko glavno mesto prišel tudi direktor festivala v sosednjem Buenos Airesu. (STA)

Ožji izbor kandidatov za »tujejezičnega« oskarja

Ameriška filmska akademija je napravila ožji izbor devetih filmov, ki se lahko nadejajo nominacije za oskarja v kategoriji tujejezičnega filma. Vanj je uvrstila filme »Hors la Loi« (režiser Rachid Bouchareb, Alžirija), »Incendies« (Denis Villeneuve, Kanada), »In a Better World« (Susanne Bier, Danska), »Dogtooth« (Yorgos Lanthimos, Grčija), »Confessions« (Tetsuya Nakasima, Japonska), »Biutiful« (Alejandro Gonzalez Inarritu, Mehika), »Life, above All« (Oliver Schmitz, Južna Afrika), »Tambien la Lluvia« (Iciar Bollain, Španija) in »Simple Simon« (Andreas Ohman, Švedska). Omenjene so izbrali izmed 66 filmov, izbor pa bodo konec meseca skrčili na pet nominirancev za nagrado. Nominacije za oskarje bodo razglasili 25. januarja, slovesna podelitev bo 27. februarja. (STA)

TIRANA - Streli na množico v protivladnih demonstracijah

Mrtvi in ranjeni v spopadih med policijo in protestniki

Opozicijski socialisti zahtevali odstop premierja Salija Berishe - Demonstranti napadli vladno palačo

TIRANA - V spopadih med policijo in protivladnimi protestniki v središču albanske prestolnice so bili včeraj ubiti najmanj trije protestniki. Po uradnih navedbah je bilo ranjenih kakih sedemdeset policistov in okoli deset protestnikov, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Protestniki naj bi bili po navedbah nekaterih lokalnih medijev ustreljeni iz neposredne bližine. Dpa je sicer sprva poročala o štirih ranjenih policistih in več kot deset ranjenih civilistih, medtem ko so ostale tiskovne agencije navajale vodjo reševalne službe vojaške bolnišnice Samija Kocekua, da je ranjenih 17 policistov in vojakov ter 22 civilistov.

Več kot dvajset tisoč privrženecv opozicijskih socialistov se je popoldne zbralo v središču Tirane in zahtevalo odstop vlade, ki ji poleg krivde za stanje v državi očitajo korupcijo in poverbe na parlamentarnih volitvah junija 2009. Proti večeru je skušalo več sto protestnikov vdreti v poslopje vlade, policiste so obmetavali s kamenjem in zažigalnimi bombami ter zažigali avtomobile, smetnjake in drevesa. Nekdo naj bi celo z avtomobilom zapeljal v vrata poslopja. Policija je posredovala z vodnimi topovi in solzivcem, v zrak pa naj bi po pričevanjih očividcev izstrelila tudi več opozorilnih strelav s pravim strelivom.

Po kakih treh urah nasilja je policiji in vojakom uspelo prevzeti nadzor nad središčem Tirane. Protestniki so se umaknili, potem ko sta jih albanski predsednik Bamir Topi in tudi vodja opozicijskih socialistov ter župan Tirane Edi Rama pozvala k preudarnosti in zadržanosti. Kasneje se jih je nekaj vrnilo in začelo znova metati kamene, a so se hitro razšli.

Kot piše ameriška tiskovna agencija AP, je bilo na ulicah videti policiste in vojake, kako pretepajo protestnike z gumijevkami, na desetine naj bi jih tudi pridržali. Uradnih podatkov o številu aretiranih zaenkrat sicer še ni.

Odnosi med različnima političnimi tabori v Albaniji so že dolgo časa zelo napeti, še posebej pa so se zaostriili po volitvah junija 2009, ki naj bi jih po trditvah socialistov spremljale množične poverbe. Kljub več poskusom posredovanja, opominjanju in ultimatom, med drugim tudi s strani Evropske unije, vlada in opozicija po letu in pol še vedno ostajata vsaka na svoji strani.

Rama in njegovi socialisti so v tem času pozvali k številnim protivladnim protestom, njihovi poslanci so tudi več mesecev bojkotirali delo parlamenta, prišlo je celo do gladovne stavke. A premier Sali Berisha je ob vsem tem ostal neomajen in ne pristaja na ponovno štetje glasov ali ponovitev volitev. Nedavno so začeli celo po sklepu volilne komisije glasovnice iz leta 2009 zažigati, tako pa naj bi izginili tudi dokazi o morebitnih poverbah.

Nedavno je nato Albanijo pretresel še velik korupcijski škandal, v centru katerega se je znašel podpredsednik albanske vlade in minister za gospodarstvo, energijo in trgovino Ilir Meta. Ta je zato minuli teden tudi odstopil, čeprav vztraja, da je nedolžen.

Topi je po današnjem nasilju sprte politične voditelje pozval, naj nemudoma ponovno vzpostavijo dialog in zmanjšajo napetosti v državi. Rama, ki je včeraj sicer pozval k miru, pa je ponovil, da mora premier Sali Berisha prisluhniti sporočilu množičnih protestov. »Moj poziv tako imenovanemu premieru je, naj ne hodi še naprej po slepi ulici,« je sporočil. (STA)

Posnetek z včerajšnjih demonstracij v centru Tirane

ANSA

BERLIN - Karl Theodor zu Guttenberg tarča številnih kritik

Nemški obrambni minister v težavah zaradi incidentov v vojski

BERLIN - Nemški obrambni minister Karl-Theodor zu Guttenberg se je znašel pod plazom kritik zaradi incidentov v vojski. Nezadovoljstvo je sprožil domnevni upor vojakov po smrti kadetinja, ki je padla z jambora vojaške ladje, in nejasnosti okoli smrti nekega nemškega vojaka v Afganistanu. A kanclerka Angela Merkel je včeraj zu Guttenbergu stopila v bran. Obrambni minister se mora očitkov otepati predvsem zato, ker naj bi ministrstvo prikrivalo informacije o omenjenih incidentih, ki jih je razkril poslanec iz vrst koalicijskih liberalcev (FDP) Helmut Königshaus, pristojen za spremljanje oboroženih sil.

Merklova je včeraj kritikam navkljub zu Guttenbergu izrazila zaupanje in ga označila za »odličnega obrambnega ministra«, tudi sam pa je vse očitke odločno zavrnil, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Zu Guttenberg prihaja iz bavarske sestrške stranke vladajoče Krščanskodemokratske unije (CDU), Krščanskosocialne unije (CSU).

Nemški mediji so se v četrtek razpisali o domnevnem uporu na vojaški šolski jedrnici Gorch Fock, potem ko je z jambora padla neka 25-letna kadetinja in se ubila, navaja francoska tiskovna agencija AFP. Incident se je zgodil novembra lani, ko se je jedrnica ustavila v kraju Salvador de Bahia na severovzhodu Brazilije. Po smrti kadetinja naj bi več kadetov zavrnilo plezanje po trojambornici, katere najvišji jambor je visok 27 metrov.

Poveljnik jedrnice, admiral Norbert Schatz, naj bi zagrozil, da bo kadete poslal nazaj v Nemčijo in jih razglasil za nesposobne opravljanja vojaške službe, so navedle priče. Štiri kadete so obtožili vzpodbujanja k uporu, za kar bi jim lahko grozilo celo do 10 let zapor.

Obrambno ministrstvo je spričo nesoglasij na ladji vse kadete poklicalo nazaj v Nemčijo. 53-letni admiral Schatz je med drugim v nekem intervjuju tudi javno kritiziral današnje kadete, ki da jim manjka motoričnih sposobnosti, da bi postali stari dobri mornarji, in da je edino, česar so sposobni, sedeti za računalnikom.

Smrt kadetinja in posledični domnevni upor na ni bil edini incident okoli Gorch Focka. Pojavili so se namreč tudi očitki, da so častniki na jedrnici spolno nadlegovali neko kadetinja. Spričo razkritja afere je obrambno ministrstvo v Ushuaio na jugu Argentine, kamor bo Gorch Fock kmalu vplula, poslalo preiskovalno komisijo. Pristojno tožilstvo v Nemčiji pa nato prikaže poročilo obrambnega ministrstva, saj so po njihovem mnenju obtožbe proti četverici za zdaj na preveč majavih nogah.

Obrambni minister pa je kritiziran tudi zaradi incidenta v Afganistanu, potem ko

Na sredini nemški obrambni minister Karl Theodor zu Guttenberg, na levi kanclerka Angela Merkel, na desni zunanji minister Guido Westerwelle

ANSA

je postalo jasno, da je 21-letnega nemškega vojaka v deželi pod Hindukušem nehote ubil njegov kolega in da se ni pomotoma ubil sam, kot so sprva poročali.

Na obrambnem ministrstvu so včeraj

pojasnjevali, da je zu Guttenberg poročilo vojaške policije o okoliščinah smrti vojaka v Afganistanu prejel šele v četrtek. Vojak je sicer v za zdaj še vedno ne povsem pojasnjenih okoliščinah umrl lani. (STA)

CARIGRAD - Nova pogajanja med Iranom in šesterico svetovnih sil

Teheran glede svojega jedrskega programa ne namerava popuščati

CARIGRAD - V Carigradu se je včeraj začel nov krog pogajanj med Iranom in šesterico svetovnih sil o iranskem jedrskem programu. Večjega irenskega od dvodnevni pogajanj očitno ni pričakovati, saj je Iran včeraj dal jasno vedeti, da ne bo dovolil, da bi se ti dotaknili njegovih »temeljnih pravic«, kot je bogatenje urana. Strani sta dialog po 13 mesecih obnovili decembra lani v Ženevi, a se je ta bolj kot za kaj drugega izkazal za dialog gluhih. Teheran je v zadnjih dneh znova glasno ponavljal, da pri vprašanju svojega jedrskega programa ne namerava popuščati, čeprav je sicer pripravljen na sodelovanje. Pri tem je vodja iranske diplomacije Ali Akbar Salehi pred dnevi tudi povedal, da se Iran s šesterico o svojem »jedrskem dosjeju« ne misli pogovarjati.

To je včeraj po prvem krogu pogovorov v Carigradu ponovil tudi pomočnik glavnega iranskega jedrskega pogajalca Saeda Džalilija Abolfazi Zohrevand.

»Nikakor ne bomo dovolili, da bi se v pogovorih lotili vprašanja naših temeljnih pravic, kot je vprašanje ustavitve bogatenja urana,« je dejal po poročanju francoske tiskovne agencije AFP.

Kljub temu je Džalilijev predstavnik ozračje na pogovorih označil za »zelo pozitivno«. »Osredotočili se bomo na sodelovanje ... Pogovori so bili pozitivni, ker sta obe strani naredili pozitivne korake,« je dodal.

Šesterica držav, znana kot skupina 5+1, ki jo sestavljajo ZDA, Rusija, Kitajska, Francija, Velika Britanija in Nemčija, je sicer pred pogovori napovedovala, da se namerava v Carigradu konkretno pogovarjati prav o iranskem jedrskem vprašanju.

Kot je pred pogovori napovedal neimenovani predstavnik EU, je glavni cilj v Carigradu načeti »praktična vprašanja«. Nek zahodni diplomat pa je včeraj povedal, da bo šesterica Iran skušala prepričati, naj znova razmisli o predlogu, po katerem bi v zameno za jedrsko gorivo svoj nizko obogateni uran poslal na bogatenje v tujino.

1,2 milijarde izgube za Ameriško banko

NEW YORK - Ameriška banka je v zadnjem četrtletju lani zabeležila 1,2 milijarde dolarjev izgube, medtem ko je v enakem obdobju predlani ta znašala 194 milijonov dolarjev. V celotnem letu 2010 je izguba znašala 2,2 milijarde evrov, je včeraj objavila banka. V banki kot razlog za četrtletno izgubo navajajo stroške, povezane med drugim z odpisi zaradi znižanja vrednosti dobrega imena in pravljanjem glede slabih hipotekarnih posojil. Banka je v četrtletju za rezervacije za slaba posojila namenila 4,1 milijarde dolarjev.

Bank of America je v četrtletju ustvarila 22,7 milijarde dolarjev prihodka, kar je 11 odstotkov manj kot v enakem obdobju leto prej. Prihodki v celotnem letu 2010 so se v primerjavi z 2009 znižali za 7,9 odstotka na 111,4 milijarde dolarjev.

Aleksander Lukašenko prisegel za četrti mandat

MINSK - Beloruski predsednik Aleksander Lukašenko, ki v Belorusiji s trdo roko vlada zadnjih 16 let, je včeraj prisegel za nov, že četrti mandat. Ob prisegi v palači republike v Minsku je Lukašenko obljubil, da bo služil beloruskemu narodu in da bo »spoštoval in varoval pravice in svobodo ljudi in državljanov«. Slovesne prisege, na kateri je bilo navzočih več kot tisoč gostov, se sicer ni udeležil noben od 27 veleposlanikov držav Evropske unije. Ti so včeraj odpotovali iz države, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

»Vodja delegacije Evropske unije kot tudi veleposlaniki iz držav članic EU se ne bodo udeležili slovesnosti,« je za AFP povedala tiskovna predstavnica visoke zunanje predstavnice EU Maja Kocijančič in ob tem pojasnila, da se predstavniki EU »udeležujejo dogodka v Latviji«.

Medtem ko predstavnik ZDA na slovesni zaprisegi ni bil navzoč, pa je Rusijo zastopal njen veleposlanik. Prisege se prav tako ni udeležil noben od uglednih tujih državnikov. Beloruske oblasti so sicer odsotnost tujih predstavnikov skušale pojasniti z razlago, da vabila na take dogodke niso običajna, poroča AFP. 56-letni Lukašenko, ki je na oblasti od leta 1994, je bil za predsednika ponovno izvoljen na volitvah 19. decembra lani, ki jih je beloruska opozicija označila za prevaro, do volitev pa so bili kritični tudi mednarodni opazovalci. Po volitvah so izbruhnili protesti opozicije, ki pa jih je oblast s trdo roko zatrla. Pri tem so aretirali več kot 600 ljudi, tudi več opozicijskih predsedniških kandidatov. Evropska unija naj bi konec meseca odločala o uvedbi sankcij proti režimu Lukašenka. Evropski parlament je že v četrtek sprejel resolucijo, v kateri zahteva sankcije proti Lukašenku in drugim visokim predstavnikom režima.

GORICA - Drevi slovesno odprtje palače Attems-Petzenstein

Obnovljen muzejski biser ponovno predajajo mestu

V poseg vloženi 2.600.000 evrov - Odkrili nove freske - Jutri vodeni ogledi prostorov

Leta 1924 so v palači Attems Petzenstein uredili iredentistično obarvan Muzej prehoda Julijske krajine pod Italijo (levo); prenovljeno pročelje poslopja (desno); obnovitvenega posega je bilo deležno tudi podstrešje (spodaj)

BUMBACA

Drevi se bodo Goričanom ponovno odprla vrata palače Attems-Petzenstein, kjer imajo sedež goriški Pokrajinski muzeji. S posegom, ki se je zaključil decembra, so prelepi palači iz osemnajstega stoletja vrnili nekdanji blišč, ob tem pa so zagotovili tudi boljše pogoje za ohranjanje umetniških del in za varnost obiskovalcev.

Veliko zadovoljstvo ob ponovnem odprtju muzejskega sedeža, kjer bo ob raznih prestižnih razstavah urejena tudi pinakoteka Pokrajinskih muzejev, sta včeraj izrazili podpredsednica goriške pokrajine Roberta Demartin in ravnateljica Pokrajinskih muzejev Raffaella Sgubin. Poudarili sta odlično delo, ki so ga opravili načrtovalci, vodja gradbišča, delavci, restavradorji in funkcionarji, saj je bila obnova - z razliko od prejšnjih - zaključena pravočasno in brez vsakršnih zapletov. V obnovitvena dela, s katerimi so dopolnili posege iz prejšnjih desetletij, so vložili 2.639.000 evrov, ki jih je prispevala dežela Furlanija-Julijska krajina. Ob obnovi pročelja, ki so ga očistili in prepleskali z izvirno rožnato barvo, so namestili stekleno dvigalo (največje v javnih poslopih dežele FJK), ob tem pa so posodobili napeljavo, kurjavo in klimatizacijo, obnovili streho in podstrešje, ki ga bodo po novem izkoristili za pisarne in hranjenje umetniških del, ter obnovili okna in vrata. Med deli so prišla na dan tudi nova odkritja. »Palača Attems-Petzenstein je muzej že od začetka prejšnjega stoletja; prepričani smo bili, da nima več skrivnosti, resnica pa je bila drugačna. Že leta 2001 smo odkrili prve freske iz tretje četrtine 18. stoletja, med zadnjim posegom pa smo našli še druge, ki so starejše,« je povedala Sgubinova. Freske in druge lepote palače si bodo občani lahko ogledali med drevišnjim odprtjem, ki bo ob 18. uri, palača pa bo med 10. in 18. uro odprta tudi jutri. Vsako uro se bodo obiskovalci lahko udeležili vodenih ogledov.

Goriški pokrajinski muzej, ki je bil ustanovljen leta 1861, so v palačo Attems-Petzenstein preselili leta 1900. Muzej je 22. septembra istega leta obiskal tudi cesar Franc Jožef, ki je s tem podčrtal pomen in vlogo ustanove. V tem času je bil del palače še na voljo lastnikom, ki so celotno stavbo prodali goriški pokrajini šele leta 1933. Med prvo svetovno vojno je bil objekt le lažje poškodovan, zato so leta 1918 začeli v njem zbirati javno umetniško premoženje mesta. Leta 1924 so odprli Muzej prehoda Julijske krajine pod Italijo (»Museo della redenzione«), ki je bil

delno posvečen prvi svetovni vojni. Gradiva o komaj zaključenem svetovnem konfliktu je bilo s časom vedno več, zato je pokrajinska uprava med leti 1937 in 1938 sklenila, da bo nove zbirke razstavila v grajskem naselju. V palači Attems-Petzenstein je torej ostal Muzej vojne in prehoda Julijske krajine pod Italijo, ki so ga po drugi svetovni vojni preimenovali v Pokrajinske muzeje. Muzej prve svetovne vojne je postal ena izmed njegovih sekcij. Iz palače na Trgu De Amicis so ga morali v grajsko naselje izseliti po poplavih, do katerih je prišlo v 80. letih in ki so povzročile večjo škodo.

Sredi 90. let so palačo Attems-Petzenstein zaprli: prva obnovitvena dela so izvedli do leta 1998, nato pa so nadaljevali po manjših sklopih in jo leta 2002 ponovno odprli javnosti. Pred septembrom 2009, ko je naveza podjetij Cavagnis Costruzioni in Idrotermical začela z zadnjim posegom, je palača gostila več odmevnih dogodkov, med katerimi izstopa antološka razstava slikarja Zorana Mušiča, ki so jo priredili leta 2003 in ki je privabila več tisoč obiskovalcev. (Ale)

SOLKAN - Muzej Požar opazili zaporniki

Pazniki in zaporniki v solkanskem zaporu so v četrtek zvečer opazili, da v bližnji garaži nasproti solkanske vile Bartolomei gori. Tam ima Goriški muzej del svoje dejavnosti, gorelo pa je v garaži, kjer ima muzej delavnice. »Imeli smo srečo, da je bil požar hitro opažen ter da so na kraj dogodka hitro prišli gasilci in požar pogasili. K sreči ni bilo nič hujšega, škoda pa nam krije zavarovalnica,« je včeraj povedal direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič.

Do požara je prišlo zaradi napake na termostatu termoakumulacijske peči, ki se ni izklopil. Zaradi pregretja peči so se vžgale deske, ki so bile zložene tik ob peči. Poleg desk je zgorela tudi električna napeljava, sporoča policija. Po Malničevih informacijah je nastale škode za okoli 5.000 evrov. (km)

GORICA - Franco Perazza o reorganizaciji zdravstvenih storitev

»Tržaški center za duševno zdravje tvega bolj kot goriški«

»Denimo, da bi skupen center za duševno zdravje med Gorico in Trstom v prihodnosti lahko računal le na sredstva, ki jih danes prejmeta goriško in tržaško zdravstveno podjetje. Upam, da se to ne bo zgodilo, v vsakem primeru pa bi morali biti zaradi tega zaskrbljeni Tržačani, ne pa Goričani. Vključen v kontekst, ki je referenčna točka Mednarodne zdravstvene organizacije, lahko prinese samo pozitivne pridobitve.« Tako je povedal Franco Perazza, direktor oddelka za duševno zdravje v Gorici, ki je posegel na temo združevanja goriškega in tržaškega zdravstva in reorganizacije storitev za umske bolnike.

V zvezi s tem je pred dnevi posegel Giuseppe Cingolani, goriški občinski tajnik Demokratske stranke, po katerem je krčenje zdravstvenih storitev v Gorici vidno tudi na področju umskega zdravlja. Po njegovih navedbah gre pri nas za duševno zdravje samo 2,7 odstotka sredstev, ki jim ima zdravstveno podjetje, v Trstu pa kar 4,7 odstotka. »To ni nobena novost. Gre za zgodovinski problem. V vseh teh letih ni le zdravstveno podjetje, pač pa tudi goriška družba ocenjevala, da so prioritete druge,« pravi Perazza, po čigar mnenju je vlaganje skromnih sredstev v duševno zdravje povezano s ceno vzdrževanja dveh bolnišnic in odhodom Basaglie v Trst. »Direktor Cortiula je na konferenci županov povedal, da namerava podjetje izboljšati stanje s tem, da bo vlagalo več sredstev v teritorialne storitve,« je povedal Perazza, ki meni, da Gorica ne potrebuje psihiatričnega oddelka za diagnozo in zdravljenje, ter da bo goriški oddelek za duševno zdravje po združitvi s Trstom kvečjemu kaj pridobil, ne pa obratno.

GORICA

Redarji naložili 9.447 glob

Goriški mestni redarji se med lanskim letom naložili 9.447 glob, tako da je po njihovi »zaslugi« občinska blagajna bogatejša za 443.107 evrov. Leta 2009 so bili mestni redarji vsakakor še uspešnejši, saj so naložili 10.828 glob - vrednih 469.363 evrov.

Zakaj je bilo lani naloženih manj glob, je včeraj razložil podžupan Fabio Gentile, ki je skupaj s poveljnikom mestnih redarjev Marcom Muzzati-jem predstavil podatke o lanskem dejavnosti redarske službe. »Mestni redarji so v zadnjih časih veliko bolj prisotni na ulici, zaradi tega pa ljudje in še predvsem vozniki bolj pozorno spoštujejo določila prometnega zakonika,« poudarja Gentile, ki je prepričan, da morajo biti mestni redarji čim bolj prisotni med ljudmi. Zaradi tega Gentile nasprotuje odločitvi, ki jo je lani sprejel občinski svet, da opremi mestne redarje s šestimi kolesi, ki jih bodo začeli uporabljati s pomladjo. »Spoštoval bom odločitev občinskega sveta, ne glede na to pa sem prepričan, da mestni redarji ne bi smeli uporabljati koles. Po mojem mnenju je veliko bolje, da se na obhod mestnih ulic odpravijo peš, saj jih tako ljudje bolje opazijo in nato bolj pozorno upoštevajo določila prometnega zakonika,« poudarja Gentile in razlaga, da v bližini ni nobene občine, kjer bi bili mestni redarji opremljeni s kolesom. »Edino v Novi Gorici imajo policiste na kolesih, toda ne gre za mestne redarje, ker le-teh čez mejo enostavno ni,« poudarja Gentile, ki je kritičen tudi do novih določil deželne vlade glede redarske službe. »Urniki dela goriških redarjev bomo morali povišati s sedanjih 12 na 16 ur, kar bo za nas zelo težko uresničljivo, medtem ko v Vidmu in Pordenonu ne bodo imeli večjih težav, saj njihove redarske službe niso podhranjene kot naša,« poudarja Gentile in opozarja, da se je lani povečalo število glob zaradi parkiranja na cestah, ki jih v dopoldanskih urah čistijo s pihalniki. Zaradi omenjenega razloga so lani naložili 956 glob, po drugi strani pa se je s 4.728 na 3.559 znižalo število glob zaradi parkiranja v modrih conah. (dr)

GORICA - Univerza

Raziskujejo športne okuse študentov

Pobuda univerzitetnega konzorcija in centra CUS

Športni okusi in potrebe univerzitetnih študentov, ki študirajo v Gorici, bodo v središču raziskave, ki jo bo sta skupaj izvedla Univerzitetni športni center iz Trsta (CUS) in goriški univerzitetni konzorcij. Ustanovi sta skupaj sestavili vprašalnik, ki ga bodo izpolnili študentje, ki obiskujejo študijske smeri Videmske univerze, Tržaške univerze in Novogoriške univerze, ki delujejo v Gorici. Študentje bodo po elektronski pošti prejeli sporočilo z naslovom spletne strani, kjer bodo lahko odgovorili na vprašanja o svojih športnih navadah, pomanjkljivostih goriške športne ponudbe, cenah, itd. Rezultati ankete bodo Univerzitetnemu konzorciju omogočili, da bo predstavljal nekaj predlogov upraviteljem goriških fitnessov, organizatorjem tečajev in športnim društvom. V sredo, 26. januarja, ob 18. uri bo center CUS v kavarni univerze v Ulici Alviano predstavil študentov svojo ponudbo.

JAMLJE - Predavanje na pobudo ZSKD in društva Kremenjak

Proti disleksiji s čimprejšnjim strokovnim posredovanjem

Disleksične težave je mogoče opaziti že v vrtcu in prvih razredih osnovne šole

Zveza slovenskih kulturnih društev in krajevno društvo Kremenjak sta v četrtek v večnamenskem središču v Jamljah priredila dobro obiskano strokovno predavanje o disleksiji. Mag. Jana Kruh, ki je zaposlena na Zavodu za šolstvo v Novi Gorici, je več kot tridesetim - predvsem - udeleženkam ustno posredovala z živahnim ritmom vsebino svoje razlage, ki jo je bilo mogoče v pisni obliki tudi prebirati na ekranu.

Predavateljico je predstavila predsednica društva Kremenjak Bruna Visintin, ki je hkrati izrazila zadovoljstvo nad številčnostjo prisotnih ob upoštevanju specifičnega naslova obravnavane teme. Nekaj je namreč bilo ožjih krajanov, še več pa vzgojiteljic in učiteljic iz širšega območja ter staršev.

Sledili so seznam pojavnosti, posegov, opažanj, ki so povezana s prisotnostjo več ali manj zapletenih stopenj moten pri branju in pisanju, ki se pojavljajo pri včasih celo 10 odstotkih otrok neke šolske populacije. Seveda se obdobje, v katerem je še učinkovito strokovno posredovanje, omejuje na leta otroškega vrtca in osnovne šole do največ petega razreda (v tem primeru smo že na skrajnem robu), kajti kasnejše osveščanje o prisotnosti disleksičnih težav je pravzaprav čudno, neopravičljivo in tudi neučinkovito.

Če omenjamo strokovnost, ne pomeni, da se težav v branju in pisanju lahko zave le izvedenec. Mimogrede se pojava lahko zave razredna učiteljica ali še prej vzgojiteljica pa tudi starši, če si ne zatiskajo oči in ušes pred dejstvi in si ob namigu, da gre za resno težavo, mislijo: »Z leti bo že minilo«.

Na drugi strani pa ne smemo vsa kršna težava takoj opredeliti za disleksijo, sicer se bo dogajalo, kar se je pred skoraj pol stoletja dogajalo s »potrebo po korektivni telovadbi«. Kar naenkrat so je bili potrebni neki razredi. Dejansko pa je šlo zato, da so bili pregledi šolske populacije natančnejši in so vsi po vrsti opažali skolioze, lordoze in kifoze. Skratka, potrebna je večja pazljivost, nato pametna opredelitev disleksije, kateri sledi ukrepanje. Pristopov je nič koliko in med razpravo je bilo slišati mnenje, da je opisane pristope pametno kakorkoli uporabljati zaradi preprečevanja ali vsaj zgodnjega odpravljanja bralnih težav.

Predavateljica je bežno omenila tudi fiziologijo in v širokih obrisih anatomijo živčnih central, na katere je mogoče vplivati v primeru zatikanj: lahko pomagamo z vizualnimi pripomočki, z jasnejšo in počasnejšo razlago prelošnih poti, ne nazadnje pa tudi s fino motoriko, vajami skladnosti med raznimi deli telesa, z zaporedji naročil in izvajanj, z dejavnostmi za orientiranje v prostoru in še prej razumevanja telesne sheme in gibalnih obrazcev. Tu gre še za uspešno uporabo škarij, svinčnika, peresa, zavezovanja vezalk, ciljanja

Udeleženci predavanja v Jamljah

BUMBACA

z žogo. Skratka za stotere dejavnosti, ki sodijo itak v normalno izobraževanje otrok, a jih je potrebno v primeru disleksije sistematično in zavestno izvajati. Z nekaterimi pristopi je mogoče že

v šestih mesecih opaziti pozitivne spremembe. Razprava po predavanju je bila zaradi številnih posegov in vprašanj daljša, kot smo je vajeni ob brezštevilnih prilikah, ko v raznih društvenih pro-

stori »odmeva tišina«. V spominu pa je prisotnim ostala možnost, da je mogoče stopiti do Zavoda za šolstvo v Novi Gorici in konkretizirati še kakšno drugačno pobudo ali celo poseg. (a.r.)

GORICA - V Kulturnem centru Lojze Bratuž razstavlja Breda Varl

Parada lutk vseh barv in velikosti

Avtorica razstave se jim posveča že štirideset let - Izdelane so iz plastičnih mas, lesa, papirja, volne, tkanine in še česa

Lutke, lutke, veliko lutk. Majhnih, velikih, navpičnih in poševnih. Vseh barv in iz raznolikih materialov: iz plastičnih mas, lesa, papirja, tkanine, volne in še česa. Kot človek visoki turški bojevnik, Arabci s turbani, kraljične, Janke in Metka in druge pravljicične osebnosti ter živali: deževnik, stonoga, kokoši, čebele, ovce, žabe... gobice, vse v živih barvah in odtenkih. Nekaj je tudi popolnih lutkovnih scen.

Vse opisano je prikaz 40-letnega dela in ustvarjanja, ki se mu je posvetila Mariborčanka Breda Varl ob podpori svojega moža. V atriju Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici jo je predstavila predsednica Franka Žgavec, ki je pozdravila tudi nekaj desetletni udeleženec, v glavnem staršev in sorodnikov najbolj zainteresiranih obiskovalcev, otrok iz osnovne šole Lojze Abram v Pevni, ki so na začetku in na koncu odprtja razstave nastopili kot pevski zbor pod vodstvom Marte Ferletič in ob klavirski spremljavi Martine Valentincič.

Spregovorila je tudi sama avtorica. Svojo ustvarjalnost na področju lutkarstva je časovno razdelila na tri obdobja. V prvem je delala pod vodstvom in po naročilu režiserjev; tedaj je uporabljala predvsem različne plastične mase. Nato se je posvetila lesu in iz njega oblikovala izrazite obrazne grimase; s tem gradivom se ukvarja še sedaj, ko je nekako v tretjem obdobju. Slednje je značilno po celostnem pristopu: lutkovne igre napiše, marsikdaj gre za prirejena besedila že objavljenih zgodb, ustvari predvidene lutkovne udobe in nato predstavo tudi režira. Takšni sta na primer predstavi o kralju Matjažu in Prešernovi Rozamundi. Na razstavi je na ogled tudi nekaj plakatov iz različnih obdobj.

Kot mentorica in profesorica je napisala in objavila nekaj knjig teorije o lutkah in lutkarstvu ter zgodovino lutkarstva na Štajerskem. Za svoje delo je tik na tem, da prejme zlato priznanje Javnega sklada Republike Slovenije za ljubiteljsko dejavnost. Razstavo si je mogoče ogledati do Dneva žena, 8. marca t.l. med prireditvami ali po domeni. (a.r.)

Odprtje razstave v Kulturnem centru Lojze Bratuž

BUMBACA

DOBERDOB - Opravili analize slin

Lisica ni bila stekla, nemški ovčar končno doma

V Doberdobu so se oddahnili. Lisica, ki jo je na dvorišču sredi vasi v prejšnjih dneh napadel pes, ni bila okužena s steklino. Dobro novico so živinozdravniki sporočili lastnikom nemškega ovčarja, ki je bil do prejšnje srede na opazovanju v goriškem pesjaku.

Kot smo poročali v prejšnjih dneh, se je lisica znašla na dvorišču hiše v središču Doberdoba v soboto, 11. novembra. Zver se je brezskrbno sprehajala, dokler je ni zagledal domač nemški ovčar. Pes jo je takoj napadel in jo večkrat ugriznil. Ko se je lastnik psa nekaj po petnajsti uri vrnil

domov, je takoj opazil, da nekaj ni bilo v redu. Nemški ovčar je bil zbežan in je tekal po dvorišču, nato pa je njegov lastnik zagledal ranjeno lisico. Po seriji telefonskih klicev so na kraj prišli gozdni stražarji, nato pa še živinozdravnica, ki je hudo ranjeni zver vbrizgala odmere strupa. Poginulo lisico so takoj odpeljali gozdni stražarji, v ponedeljek pa je psa odpeljal pristojni pasji redar. Na obeh živalih so opravili vse potrebne analize, s katerimi so ugotovili, da lisica ni bila stekla in da je pes popolnoma zdrav. V sredo se je tako nemški ovčar vrnil iz pesjaka domov, njegovi lastniki pa

so morali za bivanje plačati 21 evrov. Začetno je zgledalo, da bodo morali plačati veliko več, po posvetovanju s koordinatorjem živinozdravnikov iz goriške pokrajine pa so v pesjaku pristali na nižjo vsoto denarja.

Zadevo so sicer spremljali tudi na pokrajini, ki je pristojna za cepilne akcije proti steklino. Kot nam je pred dnevi pojasnila pokrajinska odbornica Mara Černic, so bili doslej med raznimi odstrelimi lisic vsi primerki zdravi in cepljeni proti steklino, kljub temu pa so bili po doberdobskem srečanju med lisico in psom zaskrbljeni.

RONKE - SKP Srečanje o hitri železnici

V občinski sejni dvorani v Ronkah bo danes ob 16. uri javno srečanje, ki ga Stranka komunistične prenovе v sodelovanju s Mladimi komunisti posveča načrtu za hitro železnico. Spregovorila bosta Giancarlo Pastorutti iz odbora No TAV iz južnega dela Furlanije in Dario Predonzan v imenu organizacije WWF. Pojasnila bosta negativne učinke gradnje železnice na območju Pierisa, Ronk, tržiškega rajona San Polo, Selc, Jamelj in Sabličev, spregovorila pa bosta tudi o postopku za odobritev načrta.

GORICA - Učenci petih razredov osnovnih šol obiskali šolo Trinko

Petošolci se pripravljajo na novo šolsko izkušnjo

Ogledali so si knjižnico, sledili naravoslovni delavnici ter uram zemljepisa in informatike

»Morda pa ne bo tako hudo, kot smo si predstavljali,« je brnelo v glavah petošolcev, ki so prejšnji teden v okviru učno-vzgojne kontinuitete med šolskimi stopnjami obiskali nižjo srednjo šolo Ivan Trinko v Gorici. Nižješolski profesorji so v torek in četrtek poskrbeli za pristrčen sprejem, saj so otrokom petih razredov slovenskih osnovnih šol Župancič, Abram, Erjavec, Gradnik in Zorzut razkazali celotno stavbo v Ulici Grabizio in jim prikazali izbor dejavnosti, ki jih čakajo v prihodnjem šolskem letu.

Učence petih razredov osnovnih šol Večstopenske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici so profesorji najprej pospremili v knjižnico, jim obrazložili razporeditev knjig ter jim predložili, da se bodo morali kar potruditi za dosego priznanja za bralno značko, saj bodo morali prebrati kar štirinajst knjig. Predvsem je osnovnošolce presenetilo dejstvo, da imajo za nekatere predmete, kot so glasbena vzgoja, likovna vzgoja, naravoslovje in informatika, na nižji srednji šoli samostojne delavnice z vsemi potrebnimi delovnimi orodji. Po ogledu pritličja so se učenci preselili v prvo nadstropje, se porazdelili po učilnicah in se aktivno udeležili učnih ur. Profesorji nižje srednje šole so jih popeljali v svet informatike, naravoslovja in zemljepisa. Navdušeni so bili nad poskusom izhlapevanja vode v naravoslovnem laboratoriju, ki ga je vodil profesor Franc Biancuzzi. Vodo so dali v stekleno posodo, dodali so sol in dobili slano vodno raztopino. V to so dodali še pesek, pomešali s kapalko in nastala je suspenzija. Za tem so zavreli filtrirano slano raztopino na gorilniku. Voda je izparela in ostali so le beli kristalčki, ki so jih na zadnje opazovali z lupo.

Tudi ura zemljepisa pod vodstvom profesorice Maje Brajkovič je bila zanimiva. Učenci so dopolnili nemi zemljevid z imeni najdaljših italijanskih rek in največjih jezer ter tako preizkusili svoje znanje ter se soočili z nekoliko drugačnim sistemom poučevanja, ki je strožji in sorazmerno zahtevnejši. Tudi med uro informatike je bilo

pestro in zanimivo, saj jim je profesor Arturo Bresciani prikazal delovanje interaktivne table. Ugotavljali so, kako se nanjo piše, kako se z lahkoto nekaj poveča, zmanjša, oblikuje ter dodaja fotografije, like in črte. Videli so, da je tabla povezana z računalnikom; profesor jim je obrazložil, da se lahko z računalnika ali interneta neposredno prenašajo na tablo raznovrstne vsebine. Učenci so se nato sami preizkusili v uporabi tega novega didaktičnega pripomočka, ki bo prav gotovo kmalu postal del vsakdana pri poučevanju. Učna ura se je nadaljevala s pripravo na zeleni teden. Na tabli se je prikazala spletna povezava z domom Radenci, ki se nahaja v istoimenski vasi v Beli Krajini ob reki Kolpi. Tja bodo namreč kmalu odpotovali vsi petošolci Večstopenske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici in prav gotovo bo to zanje nepozabna izkušnja. Ker glasba še najbolj povezuje in vzpostavlja pozitivno vzdušje, so učenci za slovo zapeli Kekčevo pesem in Kuža pazi, prostore šole Trinko pa so zapustili polni motivacije za novo šolsko dogodivščino, ki jih čaka prihodnje leto. (sg)

Petošolci v laboratoriju naravoslovja

FOTO S.G.

RONKE - V kavarni Caffè Trieste razstava fotografij Silvana Pittolija

Tudi štor je lahko umetnost

Na ogled del fotografskega niza z naslovom »Spojitve« - Razstava bo odprta do 12. februarja

Silvan Pittoli in Fabio Rinaldi

FOTO VIP

Predsednik priznanega slovenskega fotokluba Skupina75, Silvan Pittoli, je svoja dela postavil na ogled v kavarni Caffè Trieste na trgu Oberdan v Ronkah. V nedeljo predpoldne se je na odprtju razstave zbralo precej ljubiteljev umetnostne fotografije, ki je v ronški kavarni doma, saj so njeni prostori vedno na razpolago umetniškim stvaritvam. S svojo lego v samem centru Ronk je kavarna zelo obiskana, v njej pa si gostje ob kavi lahko ogledajo tudi fotografske ali likovne prikaze.

Ob odsotnosti umetnostne kritičarke Lorelle Klun, ki je bila zasedena na drugem podobnem dogodku, je avtorja in njegova dela predstavil Tržačan

Fabio Rinaldi, znano ime v krajevnih umetniških krogih, ki velikokrat sodeluje tudi pri pobudah Skupine75. V svojem nagovoru je povzel misli, ki jih je v katalogu Fotosrečanja 2010 prispevala kritičarka Lorella Klun. O fotografijah Silvana Pittolija je zapisala, da se ob pogledu nanje oko nekako izgubi v prepletu an-ikoničnih in abstraktnih oblik, vendar, ko se gledalec znebi ukoreninjenih teženj pri iskanju interpretativnih kodeksov, privrejo na dan edinstvene oblike. Le-te so čiste in pomirjujoče, izhajajo iz stratifikacij lišajev in korenin ter izstopijo iz zdaj skrotovičnih, zdaj dinamičnih krivulj starih štorov, nihajo v inverziji negativa, ki razo-

dene nepričakovana stvarstva. Sam avtor je o prikazanih delih povedal, da so v Ronkah izpostavljene fotografije, ki so del niza z naslovom Spojitve. Nastale pa so iz enega samega drevesnega štora, ki se je že več časa motal na dvorišču Pittolijeve domačije na Valerišču v Števerjanu. Velikemu štoru, ali »čulji«, kot mu pravijo domačini, je Silvan Pittoli namenil konec v domači peči in ga je zato sežagal z motorno žago. Preden so leseni kosi končali v ognju, jih je Silvan uporabil za model. S fotografijo so postali ovekovčeni umetniški predmeti. Razstava bo odprta do 12. februarja, ogled pa je možen vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 10. do 23. ure. (vip)

GORICA - Ciklus seminarjev Slovika

V goste prihaja minister Gaspari

V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo v torek, 25. januarja, ob 18. uri tretji seminar iz ciklusa Poti razvoja in rasti, ki ga prireja Slovenski izobraževalni konzorcij (Slov.I.K.) v sodelovanju s Slovenskim goriškim gospodarskim združenjem, Slovensko kulturno gospodarsko zvezo ob medijski podpori Primorskega dnevnika in časnika Il Piccolo. V gosteh bo mag. Mitja Gaspari, minister za razvoj in evropske zadeve Republike Slovenije.

Mitja Gaspari se je rodil 25. novembra 1951 v Ljubljani. Študij na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 1975 zaključil s zagovorom diplomske naloge s področja finančne in monetarne ekonomije. Magistrski študij monetarne ekonomije je končal leta 1989 na Ekonomski fakulteti v Beogradu. Svojo poklicno pot je začel v Banki Slovenije, kjer je do leta 1981 deloval kot analitik, nato pa zasedel mesto direktorja za analitske raziskave. Leta 1987 je postal namestnik guvernerja Banke Slovenije, kasneje pa napredoval na položaj namestnika guvernerja Narodne banke Jugoslavije. Septembra 1991 je odšel v Washington, kjer je bil dobro leto dni zaposlen pri Svetovni banki. V tem obdobju je zasedal odgovorne položaje v oddelku za finance in trgovino, tehniškem oddelku ter v regionalnem oddelku za Evropo in Sovjetsko zvezo. Med letoma 1992

Pomoč novorojenčkom

Enkratna denarna pomoč, ki jo novogoriška mestna občina namenja ob rojstvu otroka, je med najvišjimi tovrstnimi pomočmi v primerjavi z drugimi mestnimi občinami v Sloveniji. V novogoriški občini dobijo novorojenčki, ki so slovenski državljani in imajo vsaj enega od staršev s stalnim bivališčem v občini, 459 evrov enkratne denarne pomoči ob rojstvu, medtem ko so v drugih mestnih občinah po Sloveniji precej manj radodarni. Kot zanimivost: v ljubljanski mestni občini je ta znesek 380 evrov, v Celju od 104 do 167 evrov, Kopru 200, Velenju 83 evrov, v mestni občini Murska Sobota pa novorojenčki prejmejo knjigo. Novogoriška mestna občina je lani za to obliko denarne pomoči lani odštela 152.533 evrov proračunskih sredstev.(km)

Reggae na Mostovni

Na Mostovni bodo v drevi gostili rimski One Love Hi Powa - popularni in eden najboljših soundsystemov na svetu. Vrata na prizorišče se odprejo ob 21. uri. (km)

Slovesnost na Pedrovem

Na Pedrovem bo danes ob 11. uri tradicionalna spominska slovesnost v spomin na tragične dogodke, ko je 26. januarja 1945 v spopadu z okupatorjem padlo 11 borcev VOS-a, VDV-ja in GAP-a ter ranjencev pomirne bolnišnice. 13 partizanov in vaščanov so zajeli, drugi so se rešili. Dogodek prireja krajevna skupnost Branik v sodelovanju s KO ZB za vrednote NOB Branik in novogoriško mestno občino, odborom VOS OF - VDV in društvom veteranov Sever. Program bodo oblikovali učenci osnovne šole Branik in oktet Vrh. Zbrane bo nagovoril Miran Vidmar, predsednik krajevnega skupnosti Branik, slavnostna govornica bo Silva Tišma, podpredsednica OZ ZB za vrednote NOB Nova Gorica. Zaključno besedo bo imel Edvard Bizjak, KO ZB za vrednote NOB Branik. Prevoz s kombijem od gradu Branik do Pedrovega bodo organizirali gasilci PGD Dornberk. V primeru slabega vremena bo slovesnost v kulturnem domu v Braniku.(km)

MITJA GASPARI

ARHIV

in 2000 je bil minister za finance Republike Slovenije. Jeseni 2000 je bil izvoljen v Državni zbor Republike Slovenije, poslanskemu mandatu pa se je aprila 2001 odpovedal, da je lahko prevzel mesto guvernerja Banke Slovenije. V času njegovega vodenja Banke Slovenije je Slovenija med drugim uspešno prevzela evro. Napisal je več člankov, ki so objavljeni v domačih in tujih strokovnih revijah ter publikacijah. S svojimi prispevki je sodeloval na številnih posvetovanjih in strokovnih konferencah. Do izvolitve za ministra brez resorja, odgovornega za razvoj in evropske zadeve, je bil zaposlen na Ekonomskem inštitutu Pravne fakultete.

Gasparijevo predavanje v Kulturnem domu bo v slovenščini s simultanim prevajanjem v italijanščino. V okviru seminarjev Poti razvoja in rasti so decembra gostili predsednika uprave družbe Krka Jožeta Colariča, 14. januarja pa Jožeta Mencingerja.

GORICA - Umrli je legendarni košarkar Pino Brumatti

Od travnika v Sovodnjah do »rdečih copat« v Milanu

Izjemen strelec je zablestel v dresu Simmenthala - 102-krat v dresu Italije

Goričan Giuseppe »Pino« Brumatti je včeraj zjutraj nenadoma umrl v 62-letu starosti. Bil je član legendarnega milanskega moštva Olimpia Milano (danes Armani Jeans), ki je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja kot Simmenthal vedrilo in oblačilo na evropski ravni, sa je naslov evropskega klubskega prvaka osvojilo v letih 1971, 1972 in 1976. Brumatti je nato uspešno igral tudi za Auxilium Torino, Reggiano, Verono in Sieno, kjer je leta 1990 končal svojo dolgo kariero. Skupno je v A-ligi igral 21 let, odigral je 620 tekem, dosegel pa 8.755 točk, s čimer je bil 14. na lestvici najboljših strelcev vseh časov. Z italijanskega državnega reprezentanco je odigral 102 tekmi in dosegel 507 točk. Nastopil je na olimpijskih igrah v Münchnu (1972) in Montrealu (1976) in na evropskih prvenstvih v Neaplju (1969) in Barceloni (1973).

V A-ligi je skupno odigral 489 tekem in dosegel 6.894 točk. Junija lani je bil uvrščen v »hišo slavnih« italijanske košarkarske zveze FIP. Do septembra lani je bil športni direktor društva Nuova Pallacanestro Gorizia v državni C-ligi.

»Brumatti je bil prvi moderen italijanski strelec na položaju branilca. Bil je šampion v pravem pomenu besede, s smislom za zmagoviti met, moja prava nočna mora, ko sem treneril v Bologni. Zelo težko ga je bilo ustaviti,« se ga spominja legendarni trener Dan Peterson. V času znamenitih milanskih »rdečih copat« sta bila njegova mentorja slovita Sandro Gamba in Cesare Rubini. »Vsakič, ko sem njegove nastope spremljal v vlogi selektorja reprezentance, je igral slabo, zato sem se skril za stebrom, da me ne bi opazil in se ne bi preveč vznemiril,« je anekdota o Brumattiju, ki jo je včeraj razkril Gamba.

Brumatti je bil po mami (Butković) iz Sovodenj, oče pa je bil Furlan. Čeprav je obiskoval italijanske šole in se je že pri 19 letih preselil v Milan, kjer se je začela njegova bleščeča kariera (igrati je začel pri društvu Safoc, ki je bilo tedaj enakovredno bolj poznani Unione Ginnastica Goriziana) svojih slovenskih korenin ni tajil, se pa ni prišteval k naši skupnosti.

»Pozdravljal pa nas je po slovensko. Po slovensko mi je decembra voščil srečno novo leto,« pravi ravnatelj goriškega Kulturnega doma Igor Komel, ki je z Brumattijem občasno igral košarko v skupini nekdanjih košarkarjev, ki se še srečujejo na rekreaciji v Gorici.

Med tistimi, ki se ga spominjajo kot najstnika, je tudi Joško Prinčič. »v Sovodnjah smo skupaj igrali nogomet na travniku, ki je stal nekoč blizu sedanje lekarne. Govoril je v narečju, nato se je preselel v Štandrež. Oče je bil železničar in v Štandrežu so imeli železničarji stanovanja za svoje uslužbence,« se spominja Prinčič. Dober otroški prijatelj Brumattija je bil Edvin Marušič. Skupaj sta začela igrati košarko. »Pri 18 letih ga je kupil Simmenthal in ga eno sezono posodil v Trst, kjer je bil najboljši strelec v B-ligi,« je povedal Marušič in razkril zanimiv podatek. Brumatti je enkrat na stadionu 1. maja v Trstu z ekipo iz Štandreža nastopil tudi na Slovenskih športnih igrah! »Tudi ob dokončni vrnitvi v Gorico je ohranil veder in odprt značaj,« je še povedal Marušič.

Novinar, košarkarski strokovnjak in raziskovalec našega športa Branko Lakovič je videl kar nekaj Brumattovih nastopov v živo. »Bil je izjemen strelec, njegov »jump-shot« (za tedanje čase je bil met po skoku še redkost) je bil izjemno izpiljen, znal pa je tudi prodirati na koš. Znašel se je v vsaki situaciji, saj je bil tudi atletsko zelo nadarjen,« je povedal Lakovič.

Brumatti, ki je nazadnje živel v Ločniku, zapušča ženo in dve hčerki. Na vseh košarkarskih igriščih v Italiji bo ta konec tedna v njegov spomin minuta molka.

A. Koren

Pino Brumatti leta 2009 v goriškem Kulturnem domu na srečanju s Sergiom Tavčarjem

BUMBACA

NOGOMET - V A-ligi je jutri ob uri kosila pozornost usmerjena v Videm

Udinese bi »pojedek« Inter

Od 12.30 dalje ekipi, ki se zdaj najbolj vzpenjata - Danes že tri tekme - Vsi Milanovi zasledovalci v gosteh

DANES TRI TEKME - Tri tekme 21. kroga bodo na sporedu že danes. Ob 18. uri bodo stopili na igrišče Palermo in Brescia ter Parma in Catania. Gre torej, z izjemo Palermo, za dvoboje, ki zadevajo boj za obstanek v ligi. Zlasti med Parmo in Catanio bi neodločen izid zadovoljil vse. Bo res tako? Večerno domačo tekmo mora Roma izkoristiti, da se utrdi tik pod vrhom. Cagliari je lahko nevaren nasprotnik, a kljub stalnim težavam (in nekatere medijsko zelo napihujejo) si Roma ne more privoščiti niti delnih spodrseljav. Nekateri ključni igralci niso v formi, vendar Ranieri zna, kako motivirati svoje. Ob tem, da razpolaga v napadu s kar številnimi alternativami. Tokrat naj bi začela dvojica Totti-Borriello, Vučinić pa je celo bolj učinkovit, ko vstopi sredi tekme.

UDINESE PRED ZAHTEVNO NA-LOGO - Ta konec tedna bo v središču pozornosti Friuli. Udinese bo namreč jutri za uro kosila (pričetek ob 12.30) gostil Inter. Črnomodri so v novem letu neustavljivi, med tednom so (sicer z muko) zmagali zaostalo tekmo proti Ceseni in se tako povzpeli na četrto mesto na lestvici. Udinese je v zadnjih nastopih navdušil in niti izločitev iz italijanskega pokala ni skalila vzdušja v taboru črnobelih. Leonardo bo še brez Julia Cesarja, Sneiderja in Milita, medtem ko lahko Gueidolin računa na vse najboljše. To je le še razlog več, da v domačem taboru potihem računajo na presenečenje. Trener Udineseja seveda v napadu ne taktizira: dvojica Sanchez-Di Natale je nedotakljiva. Leonardo bo odgovoril s Stankovićem za Eto'ojem in Pandevom.

NAPOLI, LAZIO IN JUVENTUS V GOSTEH - Vsi trije Milanovi zasledovalci, ki bodo igrali jutri ob 15. uri, morajo na gostovanje. Dvojica drugouvrščenih Napoli-Lazio ima na papirju nekoliko lažjo nalogo, saj odhaja k ekipama iz spodnjega dela lestvice. A za Napoli je bil v preteklosti »južnjaški« derbi proti Bariju večkrat težko prebavljiv. Bari je zadnji na lestvici, a znaki prebujanja so za Venturovo moštvo očitni, tako da, pozor na presenečenja. Lazio ne navdušuje, težave ima zlasti pri zaključevanju. Bologna pa mora izkoristiti prednost domačega igrišča. Že napisana delitev točk? Najtežje je gostovanje Juventusa. Delnerjevi varovanci odhajajo v Genovo, kjer jih ča-

ka Sampdoria. Domača ekipa se je komaj prebila v četrtfinale italijanskega pokala (izločila je prav Udinese) in prvi gol je dosegel zimski nakup Macheda. Delneri ima že standardne težave z napadalci. Tokrat sta na razpolago le Amauri in večni Del Piero, ki se je z društvom začel pogajati o podaljšanju pogodbe, ki mu zapade junija.

MILAN ZNOVA ZAKLJUČUJE - Kot pred tednom dni bo tudi tokrat na zadnji tekmi kroga, nedeljskem večernem srečanju, zaposlen Milan. Vodilna Allegrijeva četa je med tednom v pokalu gladko odpravila Bari, podobna usoda (razen maloverjetnih presenečenj) naj bi doletela tudi Ceseno. Sicer varovanci trenerja Ficcadentija se na vsaki tekmi srčno borijo in so še v boju za obstanek, po kakovosti posameznikov pa je razlika med ekipama taka, da o končnem zmagovalcu ne bi smelo biti dvomov. Vendar pozor, saj moštvo iz Romagne nikoli ne popusti. Med tednom so v zaostali tekmi skoraj presenetili Inter: nadoknadili so zaostanek 2:0, nato klonili s 3:2. Vsekakor dokaz, da je ekipa še zelo živa. Poznalo se bo sicer odsotnost Giaccherinija, ki je bil izključen na tekmi proti Interju.

FANTANOGOMET - Bologna in Lazio bi se lahko razšla pri 0:0, tako da sta Viviano in Muslera možni izbiri za vlogo varčarja. Tudi v obrambi bi lahko črpala kega igralca iz teh dveh ekip: Britos (Bologna) in Dias (Lazio)? Tema dvema igralcema lahko dodamo še Gamberinija (Fiorentina) in Mandellija (Chievo). Med vezisti bi lahko bil učinkovit Montolivo (Fiorentina), Seedorf (Milan) bi lahko prispeval kak gol, Dzemali (Parma) visoko oceno. Nazadnje še napad: Ibrahimović (Milan) in Gilardino (Fiorentina) imata pred sabo slabi obrambi, Pelissier (Chievo) pa je na Bentegodiju vedno posebno motiviran.

NAŠA NAPOVED - Danes (ob 18.00) Palermo - Brescia 3:1 (50%, 30%, 20%), Parma - Catania 2:1 (40%, 30%, 30%), (ob 20.45) Roma - Cagliari 2:0 (50%, 30%, 20%); jutri (ob 12.30) Udinese - Inter 1:1 (20%, 40%, 40%), (ob 15.00) Bari - Napoli 1:1 (30%, 30%, 40%), Bologna - Lazio 1:1 (35%, 30%, 35%), Chievo - Genoa 2:2 (35%, 35%, 30%), Fiorentina - Lecce 2:0 (45%, 30%, 25%), Sampdoria - Juventus 1:1 (35%, 30%, 35%); (ob 20.45) Milan - Cesena 4:1 (60%, 30%, 10%). (I.F.)

INNSBRUCK Grugger ni v smrtni nevarnosti

INNSBRUCK - Avstrijski alpski smučar Hans Grugger, ki je v četrtrek hudo padel na treningu smuka v Kitzbühlu, je zunaj smrtni nevarnosti. Alexandra Kofler, kirurginja klinike v Innsbrucku, v isti sapi ni izključila možnosti zapletov. Devetindvajsetletni Grugger je po operaciji namreč na intenzivnem oddelku še vedno v umetni komi, iz kate-re ga ne bodo zbudili še nekaj časa. Poleg hudega udarca v glavo si je Grugger zlomil tudi nekaj reber.

Grugger je sicer že tretji tekmovalce, ki se je v zadnjih štirih letih huje poškodoval na progi Streif, znani po svojih nevarnih grbinah, zavojih in skokih.

ALPSKO SMUČANJE

Super Kostelić

V Kitzbuhlu prvič v karieri osvojil tudi superveleslalom

KITZBÜHEL, CORTINA - Vodilni v skupnem seštevku svetovnega pokala 31-letni Hrvat Ivi-ca Kostelić s tekme v tekmo postaja vse bolj vsestranski tekmovalce. Sicer slalomski specialist je z odličko opravil s prvo od treh preizkušanj tridnevnega smučarskega spektakla pod Petelinjim grebenom in se veselil prve superveleslalomске zmage in že 16. v svetovnem pokalu. Do zdaj je bil v tej disciplini najvišje lani z drugim mestom v Garmischu. V Kitzbühlu sta se mu najbolj približala domačin Georg Streitberger (+0,23) in Norvežan Aksel Lund Svindal (+0,28).

Kostelić (826) je s peto zmago, vse zmage v letošnji sezoni je dosegel januarja, okrepil vodstvo v skupnem seštevku na 255 točk pred prvim zasledovalcem Lund Svindalom.

NOGOMET Uzbekistan in Zaccheroni v polfinalu

DOHA - Nogometaši Uzbekistana so se prvič v zgodovini uvrstili v polfinale azijskega prvenstva. V četrtfinalu so v Dohi z 2:1 premagali Jordanijo. Uzbekistan, ki se bo v polfinalu pomeril z zmagovalcem današnjega dvoboja Avstralija - Irak, je že tretjič zapored igral četrtfinalu azijskega prvenstva. V polfinale se je uvrstila tudi Japonska italijanskega trenerja Zaccheronija. S 3:2 je premagala Katar. Igrala bo proti zmagovalcu dvoboja Iran - J. Koreja.

SKOKI - Poljak Adam Malysz je zmagovalce tekme svetovnega pokala v Zakopanah. To je bila njegova že 39. zmaga. Peter Prevč je tekmo končal na 23. mestu.

TENIS - V tretjem krogu letošnjega prvega turnirja za grand slam v Melbournu je Rusinja Svetlana Kuznecova izločila Belgijko Justine Henin, zmagovalko odprtega prvenstva Avstralije leta 2004.

Kuznecova, 23. nosilka odprtega prvenstva Avstralije, je Heninovo, enajsto nosilko na turnirju, ugnala s 6:4 in 7:6 (8).V moški konkurenci se je od nadaljnje tekmovalca poslovlil 17. nosilec - Hrvat Ivan Ljubičić. Zanj je bil usoden Španec Nicolas Almagro (14. nosilec), ki je zmagal s 6:4, 7:6 (8) in 6:3.

KOŠARKA - V Dolini derbi deželne C-lige med Bregom in Borom

Tekma za vrh in za samozavest

Računalniški škrt se je poigral s košarkarji Bora in Brega in za datum derbi-ja slovenskih klubov deželne C-lige določil ravno zadnji krog. Drevišnja tekma v Dolini (začetek ob 20.30) nikakor ne more biti odločilna, lahko pa bi to veljalo za povratno, ki bo 14. maja.

Kakorkoli že, danes v Dolini se bo adrenalin pretakal v potokih. Zagotovo velja to za igralce, morebiti tudi za gledalce na stopnišču. Za razliko od prejšnje sezone je to namreč tekma za vrh lestvice. Da vanj sodi Breg, že od vsega začetka ni bilo dvomov. Po sedmih zaporednih zmagah pa se je Bor sorodnim Brežanom (klub sodelujeta na mladinski ravni) približal na sami dve točki in tudi sam ne skriva več želje po uvrstitvi v končnico. Gostje (v derbijih) nevhvaležno vlogo favoritov prepuščajo gostiteljem, predstavljajo pa se s pozitivno serijo rezultatov, ki jim je dala krilo. Toda, pozor! Breg je v enakem času res doživel dva poraza, a boljši od nje-ga sta bili le vodilni Alba(edina, ki je zmaga-la v Dolini) in Servolana. Skratka, obeta se izenačena tekma med ekipama z izkušeno igersko zasedbo (Breg še nekoliko bolj).

Borovec Miko Madonia, ki je bil dve leti najboljši strelec Brega v D-ligi, trdi, da bi bila Borova zmaga v Dolini podvig. »Mi resnično nimamo kaj izgubiti. Sam si ze-

lo želim zmagati, naš poraz pa ne bi spreminjal pozitivnega vtisa o nas. Nastopili bomo v popolni postavi, upam, da to velja tudi za Breg. Upam tudi, da bo tekma lepa,« je povedal Madonia, ki se zaveda, da ima Breg kompetitivno ekipo. »Ne vem pa, koliko resnično ciljajo na napredovanje,« je dodal. O preporodu Bora pravi, da je ta brez skrivnosti. »Dogaja se to, kar je trener Popović napovedoval že od vsega začetka. Enostavno se nam je odprlo v napadu, branimo agresivno in igramo v devetih, včasih tudi v desetih, tako da smo v obrambi lahko še bolj agresivni.«

V vlogi »bivšega« bo nastopil tudi Bregov center Štefan Samec, ki ima za sabo kar sedem sezon v Borovi članski vrsti. »Vemo, da ne bo lahko. Bor ima dobro in uigrano ekipo. Nihče ne izstopa posebej, a to je za nasprotnika še težje, saj so vsi dobri igralci. To, da jim v zadnjih sezonah ni šlo najboljše od rok, je bila samo posledica psihološkega stanja. Borovo okolje je zdravo, dobro delajo, imajo dobrega trenerja, njihovi rezultati me ne presenečajo,« je povedal Samec, pričakuje pa običajen derbi: ne lep, živčen in borben. Prihodnost Brega se mu zdi obetavna. »Pričakujem, da bomo v povratnem delu še uspešnejši. Od nas ni bilo mogoče pričakovati več od tega, kar smo doslej pokazali. Na začetku smo imeli težave s telo-

Lani v D-ligi: Klabjan proti Štoklju

KROMA

vadnico, nato so nastopile poškodbe, vse to pa je zavrla naša uigranost. Ekipa je prenovljena, da se res uigraš pa sta potrebni dve sezoni,« je še povedal naš veteran med centri. Kot pravi, bo z vsemi aduti igral tudi Breg, le zase še ne ve, kako bo. »Boli me peta, odločil se bom po današnjem (vče-

rajsnjem) treningu,« je dejal. Ne dvomimo, da ga bomo videli na igrišču.

Sodnika bosta Maurizio Fabris iz Moša na Goriškem in Alessio Giordano iz Trsta. (ak)

MOŠKA D-LIGA - Sinoči: Kontovel - Don Bosco 49:60.

KOŠARKA - U21

Lahka zmaga Bora NLB

Barcolana - Bor Nova Ljubljanska banka 49:57 (11:18, 189:28, 36:41)

Bor: Manta 4, Pertot 10, Brian Filipac 5, Erik Filipac 4, Liccari 1, Pallini 4, Galloccchio 9, Devčić 5, Pipan 4, Medizza 3, Boccia 7, Celin 2, trener Dejan Faraglia. Tri točke: Galloccchio in Pipan 1.

Borovi mladinci so dosegli novo načrtovano zmago, za uspeh proti skromni Barcolani, ki je pepelka prvenstva še brez točk na lestvici, pa so se morali po lastni krivdi pošteno namučiti. Zadržanega trenerja Martinija je tokrat nadomestil mladi krmar Faraglia. Fantje so v igro stopili nezbrani in z vse preveč lagodnim pristopom. Zaradi očitnega podcenjevanja so zgrešili veliko enostavnih metov, večinoma pa niso niti sploh skakali na odbite žoge. Posledica je bila mučna in živčna tekma, v kateri se - četudi so stalno vodili - nikakor niso mogli otresti bolj motiviranega nasprotnika. Pozitivno je le dejstvo, da so borovci osvojili za lestvico pomembni točki in da so veliko časa preživeli na igrišču vsi igralci, vsi so se tudi vpisali med strelce.

Ostala izida 8. kroga: Servolana - Don Bosco Salesiani 85:46, Ronchi - UBC 90:61. **Vrstni red:** Servolana 14, Bor NLB 12, Don Bosco Salesiani 10, Ronchi in UBC 6, Barcolana 0. **Prihodni krog:** Bor NLB - Servolana, v sredo, 26. januarja, ob 21.00 na Stadionu 1. maja.

BALINANJE - Portuale- Tre stelle 3:3. Danes v Moimaccu.

NA MIVKI

Odrekli sta se zboru v Pesaru

Perspektivni Borovi odbojkarici Martina Cella in Katarina Pučnik sta bili vnovič poklicani na državni trening v odbojki na mivki za mladinke, vendar pa se tridnevnega staža, ki se je začel včeraj v Pesaru, ne udeležujeta. Uprava Odbojkarkega društva Bor je v Rim poslala sporočilo, v katerem je zapisano, da sta se igralki odpovedali treningom iz študijskih razlogov, ker sta bili o pobudi obveščeni prepozno (še le v začetku tega tedna). Poleg tega, piše še v sporočilu kluba, deželna odbojkarica zveza, kljub povabilu igralkam iz Rima za reprezentančni trening, ni privolila v preložitve današnje tekme borovk v deželni D-ligi proti Pordenonu, čeprav tako Cella kot Pučnik igrata v standardni postavi.

ODBOJKA - Predzadnji krog 1. dela deželnih prvenstev

Važno le za Sočo in Kontovel

Sočani morajo v gosteh z gladkim 3:0 premagati skromni Cervignano, Kontovelke pa potrebujejo zmago v Vilešu

V odbojgarskih deželnih prvenstvih je danes na sporedu predzadnji krog prvega dela prvenstva, na igrišče pa bo stopile le šest naših ekip, saj so odbojkarji Sloge in Sloge Tabor v tem krogu prosti. Olympia pa je igrala že v četrtek in po tie-breaku premagala tretjevršeno Reano.

S tekmovalnega vidika bosta današnji tekmi pomembni le za Sočane in Kontovelke, saj je za ostale naše predstavnike že jasno, v kateri skupini bodo igrali v drugem delu prvenstva. Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje je tik pred uvrstitvijo med najboljših šest ekip C-lige, ki se bodo od februarja dalje potegovala za napredovanje v B2-ligo. Do nepričakovanega uspeha jo loči le še gladka zmaga proti pepelki Cervignanu. Nasprotniki so doslej osvojili le en set, tako da je zmaga s 3:0, ki bi naši ekipi zagotavljala uvrstitev v skupino za napredovanje krog pred

koncem prvega dela, nedvomno dosegljiva. Treba pa bo igrati zbrano do konca, saj predstavljajo proti slabšim tekmeceem največjo nevarnost podcenjevanje in padci koncentracije.

V skupini B bo Val Imsa gostoval pri videmskem Vbuj, ki se je že uvrstil v skupino za napredovanje in v Deželni pokal. Valovi odbojkarji, ki so sezono zaradi številnih poškodb začeli pod pričakovanji in se tako znašli v skupini za obstanek, bodo gotovo skušali danes doseči čim več, saj doslej zadoščeni iz objektivnih razlogov ni bilo veliko.

V ženski C-ligi bo skušala slaviti prvo zmago Sloga, ki se bo v gosteh pomerila z Buio. Furlanke imajo na lestvici enako točk kot slogašice, zmagale pa so samo enkrat po tie-breaku, in sicer na prvi tekmi proti naši ekipi. Prvi uspeh bi Maverjevim varovankam gotovo vtil nekaj samozavesti in bi

bil dobro popotnica pred odločilnim drugim delom prvenstva, v katerem se bodo Crissanijeva in soigralke potegovala za obstanek med tretjeligaši.

V ženski D-ligi je v Vilešu zmaga za Kontovel imperativ, če hoče še upati na uvrstitev med najboljših osem ekip v tem prvenstvu. Njegov zaostanek znaša trenutno štiri točke za četrtouvrščeno Latisano in pet za Azzanom X, teoretično pa je v igri za mesto v skupini za napredovanje tudi ekipa iz Gradeža, ki pa je skoraj brez možnosti, saj ima tudi manj zmag kot ostali. V prvem delu so Kontovelke zadnjevršene Villesse opravile še po petih setih, tokrat morajo ciljati na vse tri točke.

Manj možnosti za ugoden izid imajo danes borovke, ki bodo gostile prvouvrščeni Blu Volley, ki je objektivno precej boljši od naše ekipe. To je dokazal že na prvi tekmi, plave pa morajo dati vse od sebe, saj so lahko take tekme dobra priprava na drugi del prvenstva, ki bo odločilen za obstanek.

V moški D-ligi se le dva dni po porazu v zaostalem srečanju s Cusom vrača Naš prapor, ki se podaja na zadnje gostovanje prvega dela prvenstva. Pomeril se bo s Casarsu, ki bo gotovo skušala gladko zmagati, saj se še poteguje za nastop v Deželnem pokalu. Brici se ji bodo skušali čim boljše upirati, možnosti za zmago pa vsekakor ni veliko. (T.G.)

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Sokol S.B. Costruzioni - Altura 0:3 (23:25, 18:25, 18:25)

Sokol S.B. Costruzioni: Branković 12, Budin, Fragiaco, Mazzucca 11, Rauber 4, Škerl 7, Devetak (L1), Milič 1, Gridelli, Radi-slovich, Vidoni, Žerjal (L2). Trener: Andrej Pertot

Proti prvouvrščeni Alturi so Nabrežinke igrale brez podajalke Urske Vidoni in centra Fulvie Gridelli, zaradi spremenjene postave pa se poznala določena neuigranost. Trener Pertot se je odločil za sistem z dvema podajalkama, tako da se je v tej vlogi prvič preizkusila Tereza Budin, poleg nje pa je kot podajalka začela tudi Ivana Fragiaco. Na centru je zaigral neobičajni par Giulia Rauber - Janika Škerl, na krilu pa Tjaša Mazzucca in Alesandra Branković. Libero pa je bila kot ponavadi Marinka Devetak. Kljub spremembam so domačinke začele zelo dobro, z odlično igro v polju onesposobile številne res dobre napade Alturinih igralk, tako da so

Kontovelke pred važno nalogo KROMA

vodile do 23.točke, ko pa so žal s serijo napak podarile set nasprotnicam. Napake so postale še pogostejše v drugem setu, v katerem je nato Ivano Fragiaco v zanjo neobičajni vlogi podajalke zamenjala Tajda Milič, za katero je bil to krstni nastop v tem prvenstvu. V tretjem setu so domače odbojkarice reagirale in vodile skoraj do konca, ko so žal spet popustile.

Kljub gladkemu porazu je treba za res dober nastop, predvsem pa za borbenost v polju, pohvaliti prav vse igralkе, posebno pa velja izpostaviti dobre vodje Tereze Budin, odlično predstavo v napadu kapetanke Alesandre Branković ter odlične serije servisov Tjaše Mazzucca. (pera)

UNDER 16 MOŠKI

Sloga - Several Insurance Broker 0:3 (17:25, 19:25, 8:25)

Sloga: Antoni 1, Berdon 0, Guštin 0, Krečič 3, Leo 1, Riosa 0, Sosič 5, Tomasini 2, Trento 4. Trener Ivan Peterlin

Tudi v povratni tekmi so Slogaši izgubili proti boljšim Tržčanom, vendar so jim tokrat nudili neprimerno boljši odpor vsaj v prvih dveh setih. Naši odbojkarji so bili gostom v obeh nizih do druge polovice povsem izenačeni, v obeh končnicah pa so nato popustili in z nepotrebnimi in navinimi napakami sami »pomagali« nasprotnikom. Tak razplet jih je povsem demoraliziral in v zadnjem setu Slogašev ni bilo več prepoznati, saj Brokerju niso nudili praktično nobenega odpora.

LOKOSTRELSTVO - Odsek pri Zarji Gaji

Merijo visoko

Lokostrelska sekcija bazovske Zarje bo letos praznovala 25-letnico ustanovitve. »Jubilej bomo proslavili kot je treba. Vsekakor smo v novi sezoni še bolj okrepili mladinsko delovanje in prvič v zgodovini kluba imamo mladinsko ekipo naraščajnic, ki je zelo obetavna,« je dejal trener in duša Zarjine lokostrelske sekcije Moreno Granzotto. Ekipo naraščajnic, ki je nekaka deželna selekcija, sestavljajo lokostrelka Zarje Sara Detela (**na sliki**), Goričanka Federica Santoro in Chiara Fiorito iz Pordenona. »Tri lokostrelke so dejansko najboljše v deželi in z njimi ciljamo zelo visoko. Lahko bi se potegovali tudi za državni mladinski naslov,« je prepričan Granzotto, ki je zelo ambiciozen in navdušen nad projektom. »V mladinski sektor smo pri Zarji vložili veliko truda. Na deželni ravni je zdaj naš klub veliko bolj razpoznaven kot pred leti. Delamo dobro in to potrjujejo dobri rezultati. Lani smo s Saro Detelo osvojili bronasto kolajno na državnem prvenstvu v poljskem lokostrelstvu. Detela pa je na državnem prvenstvu osvojila še ekipni bron. Alessandro Bagato in Emil Zubalič pa sta se kvalificirala v državni finale mladinskih iger,« je lanske uspehe orisal trener Zarje. Lokostrelci Zarje se bodo 30. januarja pomerili na deželnem prvenstvu v Spilimbergu, kjer bodo lovili normo za nastop na državnem prvenstvu, ki bo letos od 4. do 6. marca v Padovi. Pri Zarji so pričakovanja velika predvsem pri ekipi naraščajnic. (jng)

NOGOMET - Jutri v okviru D-lige v Repnu

S Torviscoso bržkone ključna tekma za obstanek

Predsednik G. Kocman: »Upam, da smo z igranjem na Roccu pridobili kakega navijača« več

»Knjiga je zaprta, na Nereo Rocco in Venezio smo že pozabili. Zdaj je treba pisati novo poglavje,« je dejal Krasov trener Marino Kragelj, ki je enako povedal Krasovim nogometašem na torkovem treningu pred analizo (z videoposnetki) sobotne tekme. »Fante sem opozoril, da je treba zdaj misliti za obstanek v ligi. Prva od ključnih tekem bo nedeljska proti Torviscosi,« je še dodal Kragelj. Pri Krasu sta na začetku tedna zbolela Alen Carli in Christian Fantina, ki pa sta v četrtek že trenirala. Jutri bo odsoten diskvalificirani Tiziani, pri Torviscosi pa ne bosta igrala Carpin (diskvalificiran) in Coden (bolan).

Furlanska ekipa, ki je lani kot Kras napredovala iz elitne lige, je s 15 točkami zadnja na lestvici. Ekipa trenerja Dane-luttija je v četrtek igrala prijateljsko tekmo proti Triestini. 3:1 je bil končni izid za tržaškega B-ligaša. Za Torviscoso je v polno zadel Maccagnan, za Tržačane pa je bil dvakrat uspešen Godeas, enkrat pa Della Rocca.

V prvem delu je Kras v gosteh igral neodločeno 1:1. Za rdeče-bele je bil natančen kapetan Radenko Knežević. »Tudi v nedeljo bo nekaj sprememb v začetni postavi. Mladi Tiziani je diskvalifici-

ran, tako da bo treba nekaj spremeniti. Tega pa ne bom še razkril. Če bomo igrali kot v soboto, potem se nam ni treba bati. Prepričan sem, da bo tudi Torviscosa igrala sto na uro, kajti se tudi oni zavedajo, da je ta tekma pomembna v boju za obstanek.«

Podobno razmišlja Krasov predsednik Goran Kocman. »Tokrat moramo igrati zbrano in zelo borbeno. Tekma proti Torviscosi je zelo pomembna. Dobro bi bilo, da bi nasprotnika premagali,« pravi Kocman, ki je še dodal: »Zahvaljujem se vsem navijačem, ki so nas v soboto bodrili na tržaškem Roccu. Bilo je res lepo. Hvala vsem. Obenem upam, da smo pridobili kakega navijača, ki nas bo obiskal tudi v nedeljo v Repnu. Glede na to, da je tekma pomembna, pričakujemo večji odziv občinstva.«

Na jutrišnji tekmi v Repnu (začetek ob 14.30) bo sodil Sommesse iz Nole (Kampanja).

V okviru povratnega četrtega kroga skupine C D-lige bo že danes na sporedu tekma med Rovigom in Tamaiem, ki jo bodo že ob 13.30 neposredno prenašali po televizijskem kanalu RaiSport 1. (jng)

Krasov trener Marino Kragelj razmišlja, da bi od začetka poslal na igrišče Roka Božiča

KROMA

NOGOMET - Danes ob 15.00 Juventina - Pro Gorizia

Derbi v Štandrežu

Jutri pomembno v Trebčah in v Bazovici - Vesna v gosteh pri prvouvrščenem - Mladost v Doberdobu

DANES
PROMOCIJSKA LIGA
Juventina (29 točk) - Pro Gorizia (10) ob 15.00

V Štandrežu bo na sporedu že tradicionalni medsebojni obračun goriških ekip, ki se letos potegujeta za različna cilja. Juventina za napredovanje v višjo ligo, Pro Gorizia pa za obstanek. Gostitelji so favoriti, čeprav - kot opozarja športni vodja Gino Vinti - derbi je derbi. V prvem delu sta se ekipi razšli neodločeno 0:0. Trener Juventine Giovanni Tomizza danes ne bo imel na razpolago lažje poškodovanega Stabileja. Okreval pa še ni Colella. Kazen sta prestala Giannotta in Petriccione. »Pro Gorizia je dvakrat zapored igrala neodločeno (Trieste Calcio in Martignacco op. ur.). Obeta se zanimiv in izenačen derbi,« je napovedal Vinti. Sodil bo Lamannis iz Vidma.

JUTRI
VESNA - V promocijski ligi mora ekipa kriškega društva (21 točk) igrati najboljšo tekmo v letošnji sezoni, drugače bo s težavo premagala prvouvrščeni San Daniele (37). »Furlanska ekipa je zaslužen prve na lestvici. So glavni favoriti za napredovanje. Igrati moramo zelo zbrano in borbeno,« je dejal Vesnin trener Andrea Massai, ki bo znova lahko računal na Monteja in Leoneja. Vesnina obramba bo morala posebej paziti na napadalca Nardija (8 golov) in Namia (9 golov). Vesna je v sredo odigrala pripravljeno prijateljsko tekmo z Opicino. V prvem delu je San Daniele v Križu zmagal s 4:1. Sodil bo Pordenončan Giordano.

1. AMATERSKA LIGA - Jutrišnji krog bo zelo pomemben. V Trebčah bo Primorec (27 točk) gostil vodilno Ison-tino (34), ki je v prvem delu zmagala s tesnim 1:0. Ta je bil tudi edini Primorčev prvenstveni poraz. Trenerju Maurizio Sciarroneju bosta manjkala pomembna igralca Meola in Sau, ki sta diskvalificirana. Poleg njiju ne bo niti Snidarja, Ravalica in Boccucce. Sodil bo Videmčan Pascoletti. Pri Isontini bo odsoten Germinario.

Težave s postavo bo še naprej imel trener Sovodenjcev Davor Vitulič. Odsotni bodo: Sorbara, Sandy Kogoj, Reščić, Komic in Trampus. Pod vprašajem bo tudi Pohlen, ki je med tednom zbolel. »Trener Vitulič bo moral znova prilagoditi postavo. Na klopi ne bo imel ve-

liko menjav,« je dejal predsednik Zdravko Kuštrin. Pri Domju (gostitelji imajo 19 točk) bo sodil De Caprio iz Červinjana. V prvem delu so Sovodenjci zmagali z 2:1.

2. AMATERSKA LIGA - Po četrtem zaporednem neodločenem izidu (drugi 0:0) bo Zarja Gaja jutri v Bazovici gostila San Canzian (27 točk). Trener Nicola Lacalamita je optimist, čeprav še sam ne ve, kdo bi lahko zatresel nasprotnikovo mrežo. »V napadu imamo velike težave, saj nimamo pravega 'bomberja,« se pritožuje Lacalamita. Jutri bosta zaradi lažjih poškodb bržkone odsotna Marković in Marchesi. Ta teden pa je znova začel trenirati Martin Grgič, ki je bil veliko časa odsoten zaradi poškodbe. V prvem delu je Zarja Gaja zmagala v gosteh z 2:1.

Brežani bodo v Dolini gostili predzadnjeuvrščeni Moraro. »Zmaga je imperativ, čeprav ne smemo podcenjevati nasprotnika,« opozarja trener Dino Tommasi, ki bo imel na razpolago vse igralce. V prvem delu je Breg izgubil v gosteh z 1:0.

3. AMATERSKA LIGA - Mladost (31) bo jutri v domačem Doberdobu gostila tržaški Cgs (21), ki je v prvem

delu zmagal z 2:0. »Treba bo igrati zelo zbrano, ker je Cgs dobra ekipa,« opozarja spremljevalec Ezio Bressan. Trener Livio Cristofaro ne bo imel na razpolago poškodovanih Martina Bagona (zvin gležnja) in Gobba. Vsi ostali so ta teden dobro trenirali.

MINUTA MOLKA - Deželna nogometna zveza je sporočila, da bo danes in jutri na vseh deželnih igriščih pred začetkom tekme minuta molka za padlega italijanskega vojaka v Afganistanu.

ZAČETNIKI
Opicina - Kras Repen 1:2 (0:1, 0:1, 2:0)

Krasov strelec: Toffolutti 2.
Kras: L. Gregori, Segulin, Majcen, Cardarola, P. Gregori, Covarelli, Gher-sinich, Kocman, Milošević, Nabergoj, Toffolutti.

Zaostala prvenstvena tekma je resda končala neodločeno 2:2, po novih pravilih federacije pa je Kras zmagal z 2:1, saj je bil uspešen v dveh tretjinah, Opicina pa v eni.

DEŽELNI MLADINCI - Izid: Ronchi - Juventina 5:1.

HOCKEY IN LINE V Lacij zgolj »bojevniki«

Hokejski A1-ligaš na rollerjih Polet ZKB Kwins bo danes gostoval v Civitavecchiii (začetek ob 18. uri). Lacijska ekipa je z 21 točkami četrta na lestvici. Poletovci, ki so v zadnjem krogu, nerodno izgubili proti Cittadelli, po tihem upajo, da bi odnesli domov kako točko.

»Prav gotovo ne gremo na dolgo gostovanje v Lacij zgolj na izlet. Dali bomo vse od sebe in skušali bomo premagati nevarnega nasprotnika, ki igra letos dobro. Po porazu v zadnjem krogu je treba igrati na vse ali nič, saj smo zadnji na lestvici. Nismo še vrgli puške v koruzo,« je dejal Mojmir Kokorovec, ki bo danes znova na razpolago trenerju Aciju Ferjaniču. Na gostovanje bo danes odpotovalo osem igralcev in dva vratarja. »Odšli bomo štet. Trener Ferjanič pa je izbral tiste hokejiste, ki jim najbolj zaupa. Med njimi je tudi Samo Kokorovec,« je dejal Mojmir.

Domači šport

DANES

Sobota, 22. januarja 2011

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Štandrežu: Juventina - Pro Gorizia

DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Torviscosi: Torviscosa - Kras Repen

DEŽELNI MLADINCI - 18.30 v Križu: Vesna - Sistiana

ZAČETNIKI 11:11 - 15.15 v Križu: Kras Repen - Esperia

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Bor Radenska

PROMOCIJSKA LIGA - 20.30 v Trstu, Caprin: Skyscrapers - Sokol

UNDER 15 DRŽAVNI - 16.45 v Codroipu: Codroipeše - Jadran ZKB

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 17.30 v Červinjanu: Cervignano - Soča Zadruga banka Doberdob Sovodnje; 20.30 v Vidmu: VBU Videm - Val Imsa

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Buji: Buia - Sloga

MOŠKA D-LIGA - 20.30 v Casarsi: Casarsa - Naš prapor

ŽENSKA D-LIGA - 18.00 v Trstu, 1. maj: Bor Kmečka banka - Pordenone; 20.30 v Vilešu: Villesse - Kontovel

1. MOŠKA DIVIZIJA - 18.00 v Trstu, Judovec: Altura - Soča Lokanda Devetak

UNDER 18 ŽENSKE - 18.00 v Trstu, šola Rossetti: Volley 3000 - Bor Kinemax

UNDER 16 MOŠKI - 16.00 v Gorici: Olympia Hlede - Fincantieri; 16.00 na Opčinah: Sloga - Coselli

UNDER 16 ŽENSKE - 16.00 na Proseku: Kontovel - Brico Muggia; 17.30 v Nabrežini: Sokol - Ferrojulia Estetica D3

HOCKEY IN LINE

MOŠKA A1-LIGA - 18.00 v Civitavecchii: Pirati Civitavecchia - ZKB Kwins

JUTRI

Nedelja, 23. januarja 2011

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Torviscosa

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v San Danieleju: San Daniele - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Isontina; 14.30 pri Domju: Domio - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - San Canzian; 14.30 v Dolini: Moraro - Breg; 14.30 pri Brišičkih, Ervatti: Primorje - Mossa

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Cgs

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 v Trstu, Campi Elisi: Coselli - Kontovel

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča - Staranzano e Villesse

UNDER 13 ŽENSKE - 11.00 v Trstu, Ul. Carli: Coselli Giallo - Bor

KOŠAKRA

UNDER 17 DRŽAVNI - 11.00 v Portogruaru: Portogruaro - Jadran ZKB

ALPSKO SMUČANJE

PRIMORSKI POKAL - 9.45 v Forni di Sopra: Pokal ZKB

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 24 januarja 2011

KOŠARKA

UNDER 19 DRŽAVNI - 20.45 pri Brišičkih: Jadran ZKB - Venezia Giulia

NOGOMET

ZAČETNIKI 11:11 - 17.00 v Domju: Domio - Kras Repen

prej do novice
www.primorski.eu

Zvezne priprave v športno kulturnem centru v Zgoniku

Pred koncem novoletnih počitnic je deželna namiznoteniška zveza v sodelovanju z AŠK Kras organizirala v zgoniškem športno - kulturnem centru deželne priprave, namenjene vsem mlajšim generacijam. Na tej pobudi je seveda sodelovalo tudi nekaj Krasovih predstavnikov: Claudia Micolaucich, Katarina Milič, Kevin Bruni, Vedran Guštin, glavni trener pa je bil Liang Feng, ki je sicer glavni trener tudi pri Krasu.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Danes se bo sredozemski ciklon nahajal nad Tirenskim morjem; počasi se bo pomikal proti južnemu jadraniu. Nad našo deželo bodo do nedelje zjutraj dotekali bolj suhi vetrovi. Med nedeljo popoldne in ponedeljkom bo v višjih plasteh ozračja od severa začasno dotekal bolj vlažen zrak.

Nad Sredozemljem je plitvo ciklonsko območje, nad zahodno in deloma srednjo Evropo pa je območje visokega zračnega pritiska. Z močnim severovzhodnim vetrom doteka k nam hladen in postopno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.37 in zatone ob 16.56
Dolžina dneva 9.19

BIOPROGNOZA

Danes bodo najbolj občutljivi ljudje še imeli manjše vremenske pogojene težave, ki se bodo kazale predvsem kot nerazpoloženost, težave z zbranoostjo in manjša delovna storilnost.

MORJE

Morje je razgibano, temperatura morja 9 stopinj C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin/Na Žlebeh	300	Piancavallo	60
Vogel	100	Forni di Sopra	110
Kranjska Gora	45	Zoncolan	80
Krvavec	75	Trbiž	80
Cerkno	70	Osojščica	80
Rogla	60	Mokrine	120
Mariborsko Pohorje	45	Podkloster	55
Civetta	160	Bad Kleinkirchheim	90

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.17 najvišje 43 cm, ob 5.59 najnižje -18 cm, ob 11.26 najvišje 32 cm, ob 18.07 najnižje -51 cm.
Jutri: ob 0.55 najvišje 42 cm, ob 6.48 najnižje -18 cm, ob 12.10 najvišje 21 cm, ob 18.45 najnižje -40 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo zmerno oblačno do spremenljivo vreme. Po nižinah bo še pihala zmerna burja. Ob morju bo pa pihala mrzla burja, ki bo na Tržaškem v sunkih presegla hitrost 100 km na uro. V visokogorju bodo pihali okrepljeni in mrzli severovzhodni vetrovi.

Delno jasno bo, v južni Sloveniji pa občasno pretežno oblačno. Še bo pihala zmerna do močna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od -5 do 0, na Primorskem okoli 4, najvišje dneвне od -3 do 2, na Primorskem okoli 7 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Dopoldne bo prevladovalo jasno vreme z zmerno burjo ob morju. Mrzlo bo, zlasti po nižinah in v hribih. Sredi dneva bo burja ponehala, tudi v visokogorju se bo veter podel. Popoldne bo nekaj visoke koprenaste oblačnosti; stopnja vlage bo nizka.

V nedeljo bo dopoldne precej jasno, popoldne se bo poodlaščilo. Burja na Primorskem bo oslabela. V ponedeljek bo na zahodu precej jasno, drugod pretežno oblačno in občasno bo naletaval sneg.

PORTUGALSKA - Jutri predsedniške volitve

Dosedanjemu predsedniku Anibalu Cavacu Silvi se obeta še en mandat

LIZBONA - Devet milijonov in pol portugalskih volivcev bo jutri odločalo o novem predsedniku države. Javnomnenjske raziskave napovedujejo, da bo v palači Belem še pet let ostal dosedanj predsednik, 71-letni Anibal Cavaco Silva, ki naj bi absolutno večino dobil že v prvem krogu volitev. Za predsedniški položaj se poleg dosedanjega predsednika, ki ga podpira glavna opozicijska stranka, socialdemokrati, s podporo vladajočih socialistov in skrajne levice poteguje še pesnik in nekdanji borec proti kolonializmu in diktaturi Manuel Alegre, poleg njiju pa še štirje kandidati. Portugalski politični analitiki ocenjujejo, da je edina neznanica volitev pravzaprav volilna udeležba. O izidu ni dvoma, saj Cavaco Silvo po zadnjih raziskavah podpira dobrih 60 odstotkov volivcev.

Med Portugalci, ki se ubadajo s posledicami hude gospodarske krize, volitve predsednika, čigar vloga je bolj ali manj protokolarna, niso zbudile večjega zanimanja. V prestolnici Lizboni tako skorajda ni opaziti, da se bližajo predsedniške volitve. Prihujljenosti Cavaca Silve niso občutneje škodovali niti zadnji napadi nasprotnikov, ki so ga obtožili, da je bil ob prodaji delnic pred desetletjem deležen neupravičenih kapitalističnih dobičkov.

Doktor ekonomije in nekdanji univerzitetni profesor Anibal Cavaco Silva, po rodu z juga Portugalske, je v politiko vstopil po revoluciji leta 1974. V letih 1980 in 1981 je bil finančni minister, nato pa je deset let vodil vladno in bil na čelu socialdemokratske stranke. Leta 1996 se je prvič neuspešno potegoval za predsedniški mandat in po tem neuspehu se je za nekaj časa vrnil na univerzo. Deset let kasneje pa je zmagal že v prvem krogu predsedniških volitev.

Ob prevzemu položaja je premierju Joseju Socratesu, sicer političnemu nasprotniku, ponudil "strateško sodelovanje", ki je zaznamovalo prva leta kohabitacije desnosredinskega predsednika in levosredinske vlade. A odnosi med predsednikom in premierjem so se kasneje poslabšali, spor pa je vrhunec dosegel pred parlamentarnimi volitvami jeseni 2009, ko je Cavaco Silva izrazil sum, da mu premierjeve službe prisluškujejo. Predsedniku je zaradi afere prihujljenost padla, Socrates pa je po volitvah vnovič oblikoval vladno.

Odtlej skuša biti Cavaco Silva kar se da nevtralen in se ne vključuje v politične boje. Tudi v predvolilni kampanji se ni odzival na na-

Dosedanji predsednik Anibal Cavaco Silva bo jutri spet izvoljen za predsednika

pade nasprotnikov. Je pa bil kritičen do vlade, češ da se je prepočasi odzvala na finančno in gospodarsko krizo.

Ta je državo na zahodnem delu Pirenejskega polotoka močno prizadela. Kupna moč Portugalcev se je v zadnjih dveh letih precej zmanjšala, Portugalsko pa pesti tudi skoraj 11-odstotna brezposelnost. Vlada je lani začela izvajati varčevalni program, s katerim želi zmanjšati proračunski primanjkljaj, ki je lani znašal 7,3 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), na 4,6 odstotka letos. Program obsega zvišanje davkov in omejevanje javne porabe ter med drugim znižanje plač javnim uslužbencem za pet odstotkov.

Portugalska se zaradi šibke rasti in visoke zadolženosti sicer pogosto omenja kot naslednja članica območja evra, ki bo potrebovala zunanjo pomoč. Vlada v Lizboni pa vztraja, da pomoči, kakršne sta bili že deležni Grčija in Irska, ne potrebuje. Portugalski javni dolg sicer ni zaskrbljujoče visok - znaša namreč dobrih 83 odstotkov BDP - več skrbi pa zato povzroča velik

zasebni dolg. Po podatkih portugalske centralne banke ta namreč presega 150 milijard evrov. Sredi januarja je Portugalski uspelo na dražbi s prodajo tri- in devetletnih državnih obveznic na finančnih trgih zbrati 1,25 milijarde evrov, s čimer je nekoliko utišala pozive, naj za-prosi za pomoč. Vendar pa državi letos znova grozi recesija in razmere po ocenah analitikov dolgoročno niso vzdržne. Visoki stroški financiranja naj bi Portugalsko pahnili v novo krizo in tako uničili možnosti za njeno gospodarsko okrevanje.

Številni Portugalci imajo mednarodno finančno pomoč v slabem spominu. Država je bila namreč pomoči Mednarodnega denarnega sklada deležna že v letih 1977 in 1983 in ta je za sabo pa je pognila drastično krčenje socialnih pomoči.

Opozicija je zato že napovedala, da bo, če bo Socratesova vlada zaprosila za mednarodno finančno pomoč, zahtevala razpis predčasnih volitev in zadnje raziskave kažejo, da bi na njih slavila. (STA)

FILM - Zabiba in kralj

Sacha Baron Cohen se je lotil priredbe romana Sadama Huseina

LOS ANGELES - Britanski igralec Sacha Baron Cohen pripravlja novo komedijo z naslovom Diktator, ki jo je navdihnil roman Zabiba in kralj pokojnega iraškega tirana Sadama Huseina. Na filmska platna bo Diktator predvidoma prišel maja prihodnje leto. Kot so sporočili iz studia Paramount Pictures, gre za "junaško zgodbo diktatorja, ki je tvegala lastno življenje za to, da ne bi demokracija nikoli prišla v državo, ki jo je tako ljubeče zatiral".

Knjižna uspešnica Zabiba in kralj sicer pripoveduje o ljubezenski zgodbi med močnim kraljem in preprosto, a lepo Iračanko Zabibo. Ta ima krutega soproga, ki je ne ljubi in jo redno posiljuje. Kralj naj bi bil alegorija za samega Huseina, Zabiba za iraški narod, njen soprog pa za ZDA.

Roman se dogaja v drugi polovici 7. stoletja, v kateri čas bo postavljena Cohenova precej ohlapna priredba, pa zaenkrat ni znano.

Clooney v Sudanu zbolel za malarijo, a že okrevl

NEW YORK - Ameriški filmski zvezdnik George Clooney je med nedavnim obiskom v Sudanu, kjer je spremljal referendum o osamosvojitvi južnega dela države, zbolel za malarijo, a je že okrevl. Clooney, ki je zadnje čase znan tudi kot aktivist za človekove pravice, je po lastnih besedah preživel 10 težkih dni, a je sedaj že popolnoma zdrav. V pogovoru, ki ga je ameriška televizijska mreža CNN objavila včeraj, se je Clooney tudi pošalil, da bi lahko bil sudanski predsednik Omar al Bašir kriv za komarja, ki ga je pičil in okužil z boleznijo.

Igralec je tokrat že drugič zbolel za malarijo, ni pa razkril, s kakšnimi simptomi se je boril. Malarija lahko med drugim povzroči visoko telesno temperaturo, mrzlico, bolečine v mišicah, slabost in diarejo. Clooneyev tiskovni predstavnik pa je ob novici, da je igralec že povsem okrevl, dejal, da to kaže, kako je mogoče s pravnimi zdravili najnevarnejšo bolezen v Afriki iz smrtni obsodbe spremeniti v 10 slabih dni.

Boy George vrnil ikono ciprski pravoslavni cerkvi

LONDON - Britanski pop pevec Boy George je ciprski pravoslavni cerkvi vrnil ikono s podobo Kristusa iz 18. stoletja, ki je bila ukradena iz cerkve v vasi Neo Chorio Kyt-hreas na severnem delu otoka. Pevec je ikono kupil pred 26 leti od nekega londonskega trgovca z umetninami, ne da bi vedel, da je ukradena. Ko so ga seznanili z njenim izvorom, se je odločil, da jo vrne. Ikono je v sredo osebno predal škofu Porfyriosu v Londonu. (STA)